

Vedtak

Årsmøtet i Oslo Arbeiderparti 28. og 29. mars 2014

Årsmøteprosjekt Miljø	2
1.1 Oslo Arbeiderparti – miljøet og byen	2
Samfunnsstyring	2
Forurensing og avfall	4
Transport	5
Energi og bygg	10
Nasjonale og internasjonale saker	12
2.1 Internasjonale saker	12
Konflikter og kriser	12
Humanitær nedrustning	13
Menneskerettigheter	14
Global helse	15
2.2 Nasjonale saker	16
En effektiv og ambisiøs klimapolitikk	16
Statoil ut av tjæresand	17
Anonym sensur av eksamen	17
Oslo AP vil innføre tinglysningsplikt	18
Fastlegers reservasjonsrett mot å underskrive begjæring av abort	18
Oslo Arbeiderparti støtter havnearbeiderne	19
Bedre hjelp til ufrivillig barnløse	20
En tilfredsstillende seksualundervisning	21
Norge må si ja til klageordning for Barnekonvensjonen	22
Bedre oppfølging av sexkjøpsloven og hjelpetiltak for prostituerte	22
Lhbt-asylsøkere må sikres beskyttelse på norske mottak	23
Oslo-saker	25
3.1 Trygg økonomisk styring av Oslo	25
3.2 Aktivitetsbyen Oslo	27
3.3 Områdesatsinger i Oslo	28
3.4 Kulturbyen Oslo	31
3.5 Folkehelsebyen Oslo	32
3.6 Skar leir	33
3.7 Fortetning på Oppsal	34
3.8 Omsorg ved livets slutt	35
3.9 Ingen reservasjonsrett for fastleger i Oslo	35
3.10 Skolehelsetjenesten – åpen hver dag på alle skoler	36
3.11 Kulturskolen skal styrkes	37
3.12 Flere livssynsnøytrale seremonirom	37
3.13 Byutvikling	37
3.14 Forebygging av sykdommer	38
3.15 Eldreomsorgen i Oslo må endres og styrkes	38
3.16 Kommunens innkjøpperrolle gir muligheter og ansvar	39
3.17 Bevar Nordtvedt bibliotek	39
3.18 Opprettholdelse av honnørrabatt for pensjonister hos Ruter	40
3.19 Et godt langsiktig medisinsk forsvarlig tilbud for Groruddalen	41

Årsmøteprosjekt Miljø

1.1 Oslo Arbeiderparti – miljøet og byen

Oslo Arbeiderparti vil være en pådriver for å løse miljø- og klimautfordringene. Oslo skal være en by hvor det er lett og billig å reise kollektivt. I Oslo bør alt avfallet sorteres og brukes på nytt når det er mulig. Vi ønsker oss en by hvor kommunen bruker energien smart og hjelper innbyggere å velge de miljøvennlige løsningene. Oslo skal være en by som samarbeider med næringslivet for å utvikle miljøvennlige arbeidsplasser og skape miljøvennlig teknologi.

I utviklingen av byene og byregionene ligger mange av løsningene for framtidens miljø- og velferdsutfordringer. Miljøløsninger for Osloregionen må prioriteres i en nasjonal sammenheng, og regionen bør bli en motor i bærekraftig utvikling nasjonalt og globalt.

En bærekraftig politikk vil kreve økt samarbeid mellom stat, kommune, næringsliv og relevante kunnskapsmiljøer. Resultater i miljøpolitikken oppnås gjennom en kombinasjon av politisk vilje, fokus fra næringslivet og fagbevegelsen, og mer miljøbevisst atferd hos den enkelte innbyggeren.

Vår miljøpolitikk handler om mer enn å ta vare på naturen rundt oss. God miljøpolitikk skaper en god og levende by, som er et gode for folks trivsel og byens næringsliv. En god miljøpolitikk gjør det også lettere for oss å gjøre valg som er bra for folkehelsen. Vår miljøpolitikk fremmer også næringsutvikling, gjennom muligheter for grønne, fremtidsrettede investeringer og utvikling av ny og grønn teknologi.

I tråd med Klimaforliket og Nasjonal transportplan vil vi møte økt transportbehov med at flere velger å gå, sykler eller bruker kollektive transportmidler. Byen skal være organisert slik at den fungerer positivt på folkehelsen. Vi får til dette gjennom redusert bilbruk og at vi i større grad bruker kroppen som framkomstmiddel. Arbeiderpartiet ønsker at det opprettes et helseregnskap for klima og samferdselstiltak i byene.

Byen har betydelig forurensing i luft og grunn. Det skal koste å forurense, det skal lønne seg å ta hensyn til miljøet. Transport står for de største direkte utslippene av klimagasser, i tillegg kommer svevestøv og nitrogendioksider. Byens bygg bruker for mye energi. Arbeiderpartiet har fått tilslutning til at Oslo skal halvere sine klimagassutslipp innen 2030 og bli klimanøytrale innen 2050.

Samfunnsstyring

Befolkningsveksten i Osloregionen innebærer et økt press på energi og arealressurser, og på transportsystemet. Helhetlig samfunnsplanlegging og styring er et viktig premiss i miljøpolitikken. Vi vil ha økt politisk styring av miljø- og klimatiltak i Oslo. Effektiv energi- og arealbruk og gode samferdselsløsninger gir en bærekraftig byutvikling og byregionsstruktur.

Kommuneplan 2030 legger rammer for hvilken utvikling vi ønsker for samfunnet og miljøet. Oslo Arbeiderparti vil legge bærekraftig utvikling til grunn for Kommuneplan 2030, for å ivareta miljøet, folkehelsen og bedre befolkningens levekår.

Helhetlig byutvikling

Arbeiderpartiet vil planlegge og bygge smartere for å sikre et godt miljø. Vi ønsker kunnskapsbasert planlegging og helhetlige grep for å sikre en bærekraftig utvikling. Plan- og bygningsetaten i Oslo skal ha tilstrekkelig kunnskap og kapasitet til å skape styring, ledelse og gjennomføring av byutviklingen.

God kvalitet og estetikk i utbyggingen er viktig. Det må legges til rette for økt medvirkning av lokalbefolkningen tidlig i planleggingen, blant annet gjennom plansmier, men også bruk av teknologi og metoder for visualisering av planer.

Fortetting i knutepunkt

Det er viktig at hele Oslo tas i bruk, og at det skjer en effektiv og miljøvennlig fortetting i kollektivknutepunkter. Det bør utarbeides områdeplaner for å sikre høyere utnyttelse i stasjonsnære småhusområder med lav utnyttelse. Kommunen må legge føringer som stimulerer til en slik utvikling. Utvikling av nye områder til bolig og næring må ha som forutsetning at kollektivbetjening, fortrinnsvis skinnegående, kommer parallelt med utbygging. Det må settes i gang tiltak for å løse Oslos utfordringer med forurensing av luft og grunn i eksisterende og planlagte bo- og næringsområder.

Vi ønsker utbygging av bymessig struktur og kvaliteter i flere områder av byen. Det betyr å kombinere høy tetthet med umiddelbar tilgang til natur, kollektivtransport, tjenester og gode offentlige rom. Vi vil skape «nærhetsbyen», slik at det er lett å leve uten bil i alle livsfaser. Vi vil vektlegge universell utforming, god skilting og tilgang til informasjon og kart, slik at det blir enklere å bevege seg til fots og med sykkel.

Vi må skape gode miljøforhold både i eksisterende strøk og i utbyggingsområder, slik at de som bor der kan oppleve tilhørighet, gode oppvekstsvilkår og god helse. Kommuneplanen må gjenspeile ambisjonene for Groruddalssatsingen, Oslo-Indre Øst og Oslo Sør satsing; områder som trenger synlig miljøopprusting, bedre levekår og folkehelse.

Vann og sjø, parker og grøntområder

Elver og vassdrag, parker og grøntområder binder CO₂, håndterer overvann og bidrar positivt til folkehelsen. Mulighetene for transport via sjøveien må utnyttes bedre. Grøntplanen for Oslo må ferdigstilles. Viktige tverrgående grøntdrag i byggesonen og grønne turveier gjennom byen fra fjorden til Marka skal opprettholdes og gjøres enda grønnere. I byomformingsområdene må grøntstrukturen suppleres. Lokk og tunnellopsninger over E18 langs vestkorridoren og E6 i Groruddalen er smarte grep. Trær og annen verdifull vegetasjon i reguleringsplaner og byggesaker skal i hovedsak bevares, og trær i kommunen skjøttes godt. Det skal plantes et tre for hvert tre som dør eller må fjernes. Det må legges bedre til rette for aktivitet og framkommelighet langs elver og vassdrag, grøntområder og parker i Oslo. Særlig viktig er det fordi flere barn og unge vokser opp i byen. Arbeiderpartiet vil intensivere arbeidet med å åpne byens elver og vassdrag.

Tilgjengelig strandsone

Byens viktigste natur- og friluftsområder, som strandsonen, skal være tilgjengelige for allmennheten. Fjorden, øyene og byens vassdrag er viktige kultur- og miljøfaktorer som må tas vare på og utvikles. Arbeiderpartiet vil kartlegge egnede strandområder og ruste dem opp for rekreasjonsaktiviteter. Vi vil gjøre privatiserte friområder ved sjøen tilgjengelig for alle. Det skal tas initiativ til at det blir kjøpt flere friarealer og byggeforbudet i strandsonen må håndheves.

Vern av Marka

Østmarka bør bli nasjonalpark. Lillomarka bør vurderes som landskapsvernområde. Marka har stor egenverdi som natur- og kulturhistorisk område og er også et viktig bidrag til mulighetene for friluftsliv i byen. Oslo Arbeiderparti vil at Markagrensa skal opprettholdes i tråd med Markaloven.

Det offentlige som samfunnsaktør

Oslo kommune er en vesentlig samfunnsaktør og dermed en viktig pådriver i miljøspørsmål. Vi ønsker en generell oppstramming av miljøprofilen i den offentlige innkjøpspolitikken. Oslo kommune skal sette høye miljøkrav ved innkjøp og drift. Vi må bruke

leverandørutviklingsprogrammet for å utvikle mer miljøvennlige løsninger og arbeidet med å miljøsertifisere kommunens virksomheter må fortsette. Kommunen må blant annet gå foran ved å være en pådriver for at leverandører benytter utslippsfri bio-plast. For å få ned utslippet fra transporten i byen bør kommunen også stille krav til utslipp fra transporttjenester, og være en pådriver for fornybart drivstoff i varedistribusjon. Oslo kommune som leietager vil også stille krav til energi kilde og energibruk i bygg de leier.

Det ligger et stort potensiale i å få folk og næringsliv til å endre adferd og ta gode miljøvalg, også utover å bruke virkemidler som lover, regler, skatter og avgifter. Mobilitetsplanlegging- og ledelse er verktøy som må tas sterkere i bruk. Kommunen må arbeide offensivt for å tilby energirådgivning, og gå foran med pionerprosjekter.

Oslo kommunes eierskap i kraftsektoren, gjennom E-CO og Hafslund, skal fortsatt støtte opp om utvikling av fornybare energikilder.

Oslo kommune foretar store investeringer, blant annet gjennom forvaltning av kommunens pensjonsmidler gjennom Oslo Pensjonsforsikring. Oslo Arbeiderparti mener at kommunen investeringer skal være fossilfrie, og vil derfor at man går gjennom forvaltningen av kommunens midler slik at det ikke investeres i kull, olje og gass.

Det bør etableres et miljøregnskap i Oslo etter mal av Københavns for å få en samlet framstilling som evalueres årlig, og hvor tiltakene risikovurderes opp mot muligheten til å nå satte mål.

Nasjonal strategi for Oslo-regionen

Osloregionen er ett bolig-, arbeids- og servicemarked. Både befolkningsvekst og hensynet til miljø- og klima innebærer store utfordringer for den tettest befolkede regionen i Norge. Det må derfor utvikles en egen bypolitikk for hele regionen. Kommunale ønsker må vike for nasjonale miljøhensyn. Sektorinteressene må samordnes. Staten må ta mer ansvar og utøve mer styring med arealbruken i og mellom kommuner i Oslofjordregionen. Plansamarbeidet for areal- og transport for Oslo og Akershus er en start. Miljøarbeidet på flere felt må vurderes i en regional sammenheng. Samarbeidet mellom Oslo og Akershus må styrkes betraktelig for å løse framtidens miljøutfordringer.

Forurensing og avfall

Det haster å sette inn tiltak mot forurensing i Oslo av hensyn til folkehelsa og klima. Etablerte og større planlagte bo- og byutviklingsprosjekter ligger i områder som i dag har ulovlig høye verdier på luftforurensing, støy og forurensning i grunnen.

Luft- og støyforurensing

For å bedre luftkvaliteten i Oslo og redusere omfanget av svevestøv og Nitrogendioksid (NO₂), må både tiltaksplaner og måledata bli bedre. Grenseverdiene for forurensingsforskriften overholdes ikke. Problemet kan løses ved å redusere biltrafikken og antall biler som slipper ut mye NO₂. I Oslo stammer svevestøv i hovedsak fra veistøv og vedfyring. NO₂ utslippene stammer i hovedsak fra eksosutslipp. I Oslo er sentrale deler av byen, nedre deler av Groruddalen og områder langs hovedfartsårene mest utsatt for luftforurensing. Dette er alvorlig siden dette også er noen av de tettest befolkede områdene i Norge.

Oslo kommune må ha reell beredskap på å sette inn tiltak, og ikke bare varsle, når forurensingen er for høy. Oslo bør be staten om å kunne innføre dieselforbud i perioder hvor NO₂ nivået nærmer seg tillatt grense. Det bør også benyttes datokjøring når det er stor fare for grenseoverskridelser. Det må også være beredskap for å sette inn ekstraavganger på kollektivtrafikken. Luftforurensing må med i

byens miljøregnskap, noe som ikke er tilfellet i dag. Det må jobbes fram en finmasket oversikt over forurensingspunktene.

Støyforurensing er den nest største forurensingsplagen etter luftforurensing. 80 % av støyforurensingen kommer fra transportsektoren. Forebygging mot støy har direkte positiv effekt på luftkvalitet. Å innføre lavere fartsgrenser vil redusere støy og gi bedre luftkvalitet. Oslo må kartlegge støy oftere enn hvert 5 år og må ha flere faste støymålingsstasjoner langs viktige transportårer. Flere støyskjærmer, lokk og tunnelloesninger vil skjerme mot virkningene av støy. Kvaliteten på asfalten må være slik at den bidrar til å dempe utfordringene med støy og luftkvalitet.

Forurensset grunn

Store områder i Groruddalen inneholder forurensset grunn fra gammelt industriavfall. Dette gjelder spesielt Breivoll, Kjelsrud og Stubberud. På enkelte av disse, som Kjelsrud, er det påvist helsefarlige stoffer. Uavhengig av om grunnen er kommunal eller privat eie, må Oslo kommune ta ansvar for å rydde opp. Da kan disse områdene brukes til boligformål, i tillegg til industri.

Avfall

Oslo Arbeiderparti vil at Oslo skal bli Europas reneste by innen 2016. Det må opprettes et eget miljøregnskap for renere by. Vi vil ha en gjennomføringsplan for hyppigere søppeltømming i det offentlige rom, og feiing og vasking av gater. Oslo Arbeiderparti vil utvide kildesorteringen til parker og byrom i et enhetlig kildesorteringssystem. For å stimulere til økt kildesortering i byrommet bør Oslo få på plass estetiske løsninger som i seg selv vil motvirke forsøpling. Nedgravde beholdere og avfallssug med større kapasitet er gode løsninger for en voksende storby. Færre tømminger gir mindre transportbehov.

Avfallsmengdene øker og arbeidet med avfallsforebygging må styrkes. Vi må også stimulere til et forbruk som vris bort fra engangsemballasje og engangsprodukter. Ombruk skal alltid foretrekkes der det er mulig. På gjenvinningsstasjoner skal det legges til rette for bytte og kjøp av brukbare ting. Det må settes større krav til avfallsreduksjon og gjenvinning overfor næringslivet som står for 80 % av Oslos avfall. Oslo har i dag ingen mål eller strategi for å redusere avfall, hverken hos husholdninger eller næringslivet. Det må lages en ny avfallstrategi for Oslo som er moderne og framtidsrettet, hvor avfallsreduksjon blir et viktig tema. Avfallshåndtering må ses i et regionalt perspektiv, og felles avfallsløsning for Oslo og Akershus bør på plass innen 2030 for å hindre overinvesteringer og få synergieffekter som er bra for miljøet.

Transport

En moderne by tilsier at fotgjengerne, syklistene, trikken og bussen gis prioritet. Denne tankegangen må være førende for Oslo kommune, og hos staten og hos Vegvesenet. Arbeiderpartiet ønsker å få bukt med de ulovlig høye NO2 nivåene i Oslo. Vi må endre reisevanene bort fra plasskrevende forurensende transportmidler, og tilby miljøvennlige alternativer til dette.

For å få en reduksjon i personbiltrafikken er det viktig å bygge attraktive og konkurransedyktige kollektivtilbud med høy frekvens og kapasitet og direkte ruter til viktige destinasjoner. Det må bygges attraktive, separate sykkeltraseer med høy standard og godt vedlikehold. Dessuten må det bygges gangveier som snarveier sammen med et hovedgangnett. Gang- og sykkelveier må prioriteres foran bilvei. Og framtidige transportinvesteringer må være kraftig vektet til fordel for jernbane og kollektivtrafikk. Arbeiderpartiet går i mot alle kapasitetsutvidelser for personbiltrafikken på hovedveier i Oslo og på innfartsveiene mot Oslo.

Nullutslippsalternativ drivstoff

Målet er nullutslipp fra veitransporten. Oslo Arbeiderparti vil at all transport- og biltrafikk inn til Oslo skal være nullutslippskjøretøy senest innen 2035. Vi vil bidra aktivt til det grønne skiftet i transportsektoren ved å legge til rette for et mangfold av nullutslippskjøretøy. Vi vil gi forutsigbare rammevilkår for transportmidler på elektrisitet, biodrivstoff og hydrogen, blant annet ved hjelp av miljøgraderte avgifter, oppbygging av infrastruktur for lade- og tankeestasjoner. I Oslo må vi nå kommunens målsetting om å gjøre kollektivtrafikken fossilfri innen 2020.

Infrastruktur for tankeestasjoner for elektrisitet, hydrogen og biodrivstoff for person og varetransport i Osloregionen og Norge må på plass. Det må utarbeides nasjonale strategier for biogass og hydrogen. Transnova, som skal bidra til å redusere klimagassutslippene fra transportsektoren i Norge, må styrkes.

Sykkelsatsing

Arbeiderpartiet skal være garantist for en sykkelsatsing som skal være kontinuerlig ikke bare et avgrenset prosjekt. Daglig sykling har store helsegevinster, og er miljøvennlig. Derfor vil vi legge til rette for at flere sykler, og bidra til at sykkel blir det foretrukne transportmidlet på hjul. Det skal være lett tilgang til sykkelstier, bysykler, parkering, pumper og ladestasjoner hele året. En ny sykkelstrategi for Oslo må ha som mål at minst 20 % eller mer av reisene skal skje med sykkel senest innen 2020. Oslo Arbeiderparti vil at det skal være raskt, trygt og hyggelig å bruke sykkel i Oslo.

Sykkelveinettet

Takten på prosjektering av sykkelveier og infrastruktur for sykkel i Osloområdet må opp flere hakk. Det vedtatte hovedsykkelveinettet i Oslo har blitt utsatt gang på gang og må ferdigstilles så raskt som mulig. Det må lages et hovedsykkelveinett som ser sykkelrutene i Oslo og Akershus i sammenheng. Fremkommelighet med sykkel mot Fornebu må prioriteres, det samme gjelder mot flere store næringsetableringer i Groruddalen. Målsettinger i Oslopakke 3 om utarbeidelse av sykkelspressveier fra omliggende kommuner og inn til Oslo må prioriteres høyere. Å sikre helhetlige løsninger og kobling mot knutepunkt, uten trafikkfarlige og forsinkende hindringer, er avgjørende for om det skal være attraktivt å sykle.

Syklistene må inkluderes i alle nye planer og veiprosjekter, også der kommunen ikke er tiltakshaver. Staten, Vegvesenet og kommunen må jobbe målrettet sammen med å drive fram sykkelveier. Staten og Vegvesenet må vri den nasjonale sykkelsatsingen mot de tettest befolkede områdene, der potensialet for å øke antall syklende er størst. Planer for Osloområdet må ha høy prioritet. En forpliktende satsing og gjennomføring av planer for sammenhengende sykkelveinett må føre til økt statlig bidrag, og være sentralt i de nye bymiljøavtalene.

Oslo Arbeiderparti vil tilrettelegge for sykkelveier eller sykkelfelt i et langt tettere nett enn det som ligger inne i hovedsykkelveinettet for Oslo. Tettheten på sykkelveier er viktigere enn lengden på et nett. Vi vil ha en stjerne av brede sykkelveier inn mot sentrum, og omgjøre flere ferdssårer til miljøgater med adskilte felt for syklist og fotgjengere. Det må utvikles digitalt sykkelkart for Oslo. Oslos sykkelregnskap er et viktig verktøy for å gjøre Oslo til en sykkelby.

Trygt og hyggelig å sykle

Oslo Arbeiderparti vil legge vekt på trygghetstiltak. Antall ulykker skal ned. Standarden på drift og vedlikehold av sykkelanleggene skal styrkes vesentlig. Det må legges til rette for sykling hele året. Sykkelveiene må ryddes ordentlig for snø og is, og ha en høy minimumsstandard på dagtid. Vi ønsker en aksjon med gratis piggdekk til studenter. Bedrifter og etater bør tilby dette til sine ansatte. På et hovedsykkelveinett med høy kvalitet må syklistene i størst mulig grad skilles fra gående og kjørende. Sykkelveier må anlegges med en bredde som sikrer kapasitet og trygghet. Syklistene må prioriteres i

kryss. Det skal skiltes godt. Farten må settes ned i områder det er mange syklist. Gateparkering må vike der det hindrer sikker gjennomsykling.

Byen trenger flere og bedre sykkelparkeringsplasser. Vi vil bygge sykkelstativer med tak ved T-banestasjonene, samt større trikke- og bussholdeplasser. Ved de mest sentrale kollektivknutepunktene vil vi ha sikre sykkelparkeringsplasser med tilgang til strøm til elsykler, pumpestasjoner og toaletter. Oslo har lavere krav til sykkelparkering for bolig, kontor og forretning enn alle de andre store byene i Norge. I en ny parkeringspolitikk for Oslo må minimumskravet heves, det må settes krav til sikrere og bedre sykkelparkering, og krav til garderobe for større virksomheter.

Bysykler

Bysykelordningen må utvides med minst 3000 sykler, og må dekke flere områder også øst og nord i byen. Ordningen må tilbys utenfor ring 2 for å nå flere sentrale destinasjoner og knutepunkt som Universitetet i Oslo, Ullevål stadion og Storo. Det må vurderes å gjøre ordningen til en helårsordning. Ordningen bør utvides med lastesykler og tilhengere, og elsykler må vurderes. En felles bysykelordning med nabokommuner som Bærum er aktuell.

Elsykkel

Vi vil legge til rette for elsykler. Elsykler øker rekkevidden og gir miljøvennlig mosjon. Oslo Ap vil øke andelen som sykler. Et mål må være at det skal selges flere elsykler enn biler. Oslo skal bli elsykkelhovedstaden. Vi vil opprette ladestasjoner for elsykler på sykkelparkeringsplassene.

Flere må komme i gang med å sykle

Det trengs gode kampanjer rettet mot dem som har lyst til å sykle, men som ikke har kommet i gang. Barn i Oslo sykler mindre enn i andre fylker. Det må være et mål å få flere barn og foreldre til å sykle. Vi vil legge til rette for at barn kan sykle til barnehage og skole med sine foresatte.

Gange

Det skal være attraktivt å gå for alle, og flere skal gå mer. Gående skal prioriteres i planleggingen av byen. Det må opprettes en gåstrategi for Oslo, som også må ses i sammenheng med gatebruksplan. Strategien skal fremme gåing som transportform og hverdagsaktivitet.

Gatene er byens viktigste byrom og skal bidra til trygghet og trivsel. Det krever godt vintervedlikehold av fortau. Det bør være en felles standard for drift av gangnettet i hele Oslo. Da vil gangnettet gi forutsigbare og sammenhengende reisekjeder, slik er det ikke i dag.

Plasser og torg må utvikles. Gjennom kommunedelplan for torg og møteplasser må det særlig vektlegges å oppgradere offentlige rom i Oslo som kan bidra til økt bruk og trygghetsfølelse. Bylivsregnskap som måler trivsel og trygghetsindeks som måler trygghet kan brukes som grunnlag. Barns skole- og fritidsveier og oppholdsområder skal kartlegges og tas hensyn til i planlegging og beslutningsprosesser. Turveinettet må ferdigstilles og bygges ut slik at det henger sammen og gir Oslo grønne veier og stier for gang-, ski- og sykkeltrafikk i et system som binder boligstrøkene til indre by og hverandre, til Marka og til Oslofjorden.

Kollektivt

Arbeiderpartiet ønsker en målrettet satsing på skinnegående transport; trikk, t-bane og tog. Vi vil fortsette å styrke kollektivtrafikken som skal gjøres fossilfri, og øke kollektivandelen til fordel for bilandelen.

Bygge ut kollektivtilbudet

Det skal være lett og rimelig og kjøre kollektivt i Oslo. Det må prioriteres sømløse overgangsmuligheter til/fra flere transportformer. Kollektivtransport må være tilgjengelig hele

døgnet. Vi vil bygge ut kollektivtilbudet, og innføre hyppigere kollektivavganger i hele byen. Et utvidet tilbud av buss vil kunne innebære gjenåpning av busslinjer som er lagt ned av byrådet.

Av hensyn til befolkningsveksten og miljø- og klima er det påkrevd med målrettede investeringer i Oslo for å sikre en bærekraftig utvikling også nasjonalt. Det er derfor nødvendig med økt statlig bidrag til innkjøp og drift av kollektive transportmidler. Vi krever at regjeringspartiene så snart som mulig følger opp sine løfter fra valgkampen i 2013 om at staten skal finansiere 50 % av investeringene i store kollektivprosjekter i storbyene. Belønningsordningen, den statlige ordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk må styrkes, slik at vi får et system som i større grad bidrar til finansieringen av kollektivinfrastruktur i Oslo og andre større byområder.

Det haster å få på plass nødvendig infrastruktur for å bedre kapasitet og driftssikkerhet. Oslostunnelen for jernbane og fellestunnelen for T-bane er sentrale stammer for hovedstadsområdets kollektivtrafikk og har derfor betydning for hele transportsystemets funksjonsdyktighet nasjonalt. Ny jernbanetunnel er viktig for innfasing av Intercity banenett til person og godstransport. Ny tunnelløsning for jernbane i Oslo må i tillegg til å gi mulighet for flere knutepunkt, frigi areal på bakkenivå i sentrum av byen der det er mulig. Ny jernbanetunnel og t-banetunnel bør planlegges samordnet for å betjene felles knutepunkt og gi rasjonell anleggsdrift. Nasjonal betydning må innebære nasjonal prioritering.

I tillegg til ny tunnel i sentrum, er nytt signalanlegg på T-banen grunnleggende. Det må investeres i flere t-banvogner, trikker og busser, og avganger. Det må legges til rette for nye kollektivgrep som gir smart utbygging og dekker viktige boområder og knutepunkt. T-bane til Fornebu, på tvers i Groruddalen, en forlengelse av T-bane til Ahus, og tilknytning av Lørenskog er viktige prosjekter å få realisert. Fjordtrikken må betjene Fjordbyen og ta hensyn til middelalderområdet. Både lokalt og regionalt må sjøveien tas i bruk og det skal benyttes nullutslippsfartøy. Det skal etableres en blå ring som binder fjordbyen sammen.

Jernbanenettet i Oslo kan utnyttes bedre til lokaltrafikk. Vi imøteser prosessen med en sterkere samordning mellom Ruter og NSB av systemet for lokaltrafikken i hovedstadsområdet. Oslo Arbeiderparti mener at Ruters takstsystem må evalueres med tanke på å utvide sone 1. Banenettet i Oslo og knutepunktsutvikling må ses i sammenheng. I Jernbaneverkets gjennomgang av stasjonsstrukturen må ny stasjon på Breivoll vurderes.

Fremkommelighet og punktlighet

En forsterking av kollektivtilbudet betyr også å fokusere på tiltak for punktlighet og fremkommelighet. Da må flere av «100 tiltak for bedre fremkommelighet» som Ruter og Bymiljøetaten har foreslått, settes i verk innen kort tid. Trikken og annen kollektivtrafikk må gis prioritet og hindringsfrie ruter for å komme raskere fram.

Fremkommelighet for buss og annen miljøvennlig transport krever flere kollektivfelt inn og ut av byen. Det må settes i gang et prøveprosjekt i samarbeid med Vegvesenet om å gjøre et kjørefelt i hver retning om til kollektivfelt i Vålerenga-, og Ekeberg tunnelen.

Det må utredes en plan for eget miljøfelt som kan være forbehold elbiler, samkjøring og lignende på strekningen E18 Oslo – Asker, og gjerne videre. Et prosjekt bør startes innen 2015.

Oslopakke 3

Oslopakke 3 må fungere som et miljø- og byutviklingstiltak. Oslo Arbeiderparti er derfor opptatt av å bruke mest mulig av midlene på kollektivt og sykkel. Plan for ny E18 hvor kostnad er estimert opp til 40 milliarder betyr mer til vei fremfor kollektivt. Planen innebærer en dobling av antall kjørefelt fra seks til tolv og legger til rette for økt biltrafikk inn mot Oslo. Det bryter med intensjonene om en

bærekraftig utvikling. Det må legges inn innsigelse mot planen. Planen er ikke i tråd med Oslopakke 3 og må innebære reforhandling.

Personbil

Bilen er den mest plasskrevende transportformen vi har og bidrar dessuten med størst utslipp. Flertallet av Oslos husholdninger i sentrumsbydelene har ikke bil. Sentrum av byen skal bli sykkel- og gåvennlig. Derfor må biltrafikken reduseres og bilistene tilpasse seg byen. Oslo Arbeiderparti vil stimulere til færre arbeidsreiser med bil i og til Oslo.

Parkering

Kommunen skal utarbeide et overordnet og helhetlig dokument for parkeringspolitikken. I den forbindelse må en kollektivtilgjengelighetsindeks til for å tydeliggjøre hvor man har eller kan få godt kollektivtilbud. Det må legges til rette for innfartsparkering både gjennom å utvide eksisterende plasser samt opprette nye der potensiale for vekst og nytte er størst. Fortrinnsvis vil dette gjelde knutepunkt utenfor Oslo. Ved nybygg må det settes krav til plasser for ladepunkter og bildeling. Man må legge til grunn felles restriktive krav og lavere minimumsnorm til parkering i og utenfor sentrum for kontor og næring. Kommunens mål om at minst 50 % av alle gateparkeringsplasser i sentrum skal være ladestasjoner for elbiler og ladbare hybridbiler innen 2014 skal følges opp. Parkeringspolitikken må generelt ha strengere krav til tilrettelegging av sykkelparkering. Oslo Arbeiderparti mener at parkeringsplasser betalt av arbeidsgiver må skattlegges.

Bildeling

Bildeling gir færre biler og mindre kjøring. Oslo Arbeiderparti vil stimulere til bildeling, også i kommunal drift. Det må legges til rette for biloppstilling for bildeling på offentlig grunn, og stilles krav til tilrettelegging for bildeling, også elbildeling, ved større byggeprosjekt nær knutepunkt.

Bilfritt sentrum

Oslo Arbeiderparti vil ha et tilnærmet bilfritt sentrum innenfor ring 1. Det må lages en framdriftsplan for dette for Oslo sentrum og de mest sentrale bydelene. Gjennomfartstrafikk må ledes fra lokalveinettet og over til hovedveinettet. Gjennomkjøring gjennom sentrum skal opphøre, og ledes over til hovedveinettet. Nærmiljøet for gående, syklende og lokale næringsdrivende er det sentrale. Vi vil fjerne gateparkeringsplasser som hindrer framkommelighet for trikk og sykkel.

Tid – og miljødifferensierte takster

Kø- og rushtidsforsinkelser er kostbart og fører til tap for næringslivet og trafikanter. Utslippene må ned av hensyn til miljøet. Oslo Arbeiderparti ønsker å innføre tid og miljødifferensierte takster. Dette vil også være et middel for å utløse midler gjennom belønningsordning og bymiljøavtale. Vi støtter opp om ett felles nasjonalt regelverk for trafikantbetaling i by. Inntil dette er på plass ønsker vi en prøveordning med tid og miljødifferensierte takster i Oslo. Et moderne system som tar i bruk GPS og som gir mulighet for en finmasket prising uten bomstasjon er interessant og bør utredes til bruk i byregionene.

Godstransport

Det forventes kraftig vekst i varetransporten. Det må satses på grønn varedistribusjon og nullutslippsvarebiler, og utarbeides en strategi for logistikk og varelevering innad i Oslo/Akershus. Vareleveranser til butikker i sentrum bør koordineres og være utslippsfri, i tråd med ønsket om et sentrum tilrettelagt for gående- og syklende.

Felles strategi for gods- og logistikk i Osloregionen må realiseres. Staten må styrke sin rolle når det gjelder godsknutepunkt. Det er nødvendig med betydelige investeringer på jernbane for å dempe presset i vegnettet og redusere de negative miljøvirkningene for regionen av økt godstransport. E6 forbi Furuset er den mest trafikkerte veistrekning for gods i Norge. Alnabruterminalen bør av

miljøhensyn sikres direkteadkomst til E6. Godsnavet på Alnabru må suppleres og avlastes av flere godsnav i regionen for å oppnå reduserte miljøutslipp, mer effektiv arealbruk i Oslo, og nødvendig kapasitet. Det må etableres egne områder for parkering av godstransport utenfor byen. Mere godstransport må over fra veitransport til sjø og jernbane. Den samlede avgiftspolitikken må innrettes slik at det blir mer lønnsomt. Jernbanekapasiteten mot Gøteborg, Stockholm og København må utvides for å gi norsk næringsliv nye, stabile og miljøvennlige transportalternativer.

Energi og bygg

En unødvendig stor andel av energibruken i Oslo skjer i byggene våre. Næringsbygg har hatt en langt sterkere vekst i energiforbruket enn boliger. Skal vi nå klimamålene må vi få ned energibruken i bygg. Redusert bruk av energi i byggene vil bidra til lavere utslipp av klimagasser og reduserte utgifter. Oslo Arbeiderpartis mål er å redusere energiforbruket i offentlige bygg, bidra til energisparing i næringsbygg og private bygg og oppmuntre til miljøvennlig energiproduksjon for byggene våre.

Offentlige rammer

Erfaringen har visst at eiendomsmarkedet er avhengig av rammer gjennom lov- og regelverk, og oppmuntring gjennom offentlig innsats, for å få til den ønskede reduksjonen i energiforbruk. Oslo Arbeiderparti ønsker et strengt nasjonalt regelverk for offentlige og private bygg, med mål å gjøre bygningsmassen mer miljøvennlig og energieffektiv. Regulerende myndighet skal belønne byggeprosjekter som setter ambisiøse klimamål hurtigere saksbehandling. Det skal stilles minstekrav til at all renovasjon av offentlige og private bygg skal ha som mål å gjøre bygget mer miljøvennlig og tilfredsstillende kravene for passiv-, 0-energi- eller plussus.

Oslo vokser i raskt tempo, og det skal bygges mange offentlige bygg i årene framover. Oslo kommune bør ha større ambisjoner enn å overholde klimaforlikets krav om at nybygg skal nå passivhusstandard fra 2015 og nær nullenergibygg fra 2020. Oslo Arbeiderparti mener derfor kommunen jevnlig skal velge ut nye offentlige bygg som skal tjene som eksempler på miljøvennlig nybygging eller rehabilitering. I løpet av de neste årene bør flere kommunale bygg bygges som nullenergibygg og plussus. Det er spesielt interessant å rehabilitere kontorbygg og boligbygg etter høy energistandard, da dette har størst overføringsverdi til resten av eiendomsmarkedet. «Grønne tak» skal som hovedregel etableres på nye bygg.

Oslo Arbeiderparti ønsker å fremme energieffektive og miljøvennlige bygg ved å stille krav til utbyggerne om energistandard ved salg og områdeplanlegging, slik både Bergen og Stavanger har gjort. Oslo kommune som leietager vil også stille krav til energi kilde og energibruk i bygg de leier.

Staten er en betydelig byggherre i Oslo. Nytt regjeringsskvtal må bli signalbygg for miljø.

Oslo Arbeiderparti vil også ta initiativ for å endre måten nettagiften beregnes på. I dag er det et relativt høyt fastledd i nettagiften, noe som gjør at kunder med lavt energiforbruk betaler betydelig mer per kWh enn kunder med høyt forbruk. Dette bidrar til å redusere lønnsomheten til energisparingstiltak. Fastleddet i nettagiften bør settes så lavt som mulig.

Oslo kommune bør vurdere solceller som energieffektiviseringstiltak ved alle kommunale nybygg. Det bør utføres forsøk med kommunale testpanel for solceller på bygg som rådhuset, bibliotek og andre kommunale bygg der folk ferdes, for å vise og kartlegge potensialet for solenergi.

Rådgivning og tilskudd

En viktig målsetning er å bidra til å utvikle kompetanse om hvordan man kan bygge energieffektive bygg. Kommunen bør derfor som byggherre være åpen om de arkitektoniske og tekniske løsningene som blir valgt for byggene, og gjøre erfaringene med forvaltning, drift og vedlikehold av energieffektive bygg kjent for offentligheten. Private eller andre offentlige aktører som ønsker å

bygge på erfaringene Oslo kommune gjør seg i utviklingen av miljøvennlig bygg, bør ha god tilgang til informasjonen kommunen har.

Oslo Arbeiderparti ønsker å trappe opp den offentlige innsatsen for energieffektivisering i private bygg. Vi vil øke kapitalen i Oslos klima- og energifond, slik at flere kan få støtte til enøk-tiltak. Støtte til solceller må også muliggjøres gjennom fondet, da dette er en egnet løsning for Oslo. Det bør innføres investeringsstøtte gjennom Enova til solceller, og ordningene må samordnes.

Kommunen bør også sørge for målrettet innsats mot større borettslag, bygårder og næringslivet, for å drive veiledning om energisparing, og overgang til fornybare energikilder.

Fornybare energikilder

Oslo Arbeiderparti vil fjerne de resterende oljefyrene i Oslo så raskt som mulig. For å klare målet om å fase ut den fossile oljefyringen innen 2020, bør blant annet alle større oljefyrte bygg som ligger langs fjernvarmenettet få tilbud om påkobling, om det finnes få eller ingen andre miljøvennlige alternativer. Vi ønsker å stanse bruken av fossile energikilder i fjernvarmen. Vi vil også støtte utviklingen av nærvarmeanlegg, **og** oppmuntre til bruk av solfangere i varmeproduksjon i Oslo. Oslo Arbeiderparti ønsker å vurdere en lokal feed-in tariff for å støtte nye fornybare energikilder i byen.

Nasjonale og internasjonale saker

2.1 Internasjonale saker

Konflikter og kriser

Vi lever i en verden der antallet væpnede konflikter er økende, der respekten for menneskerettighetene og folkeretten stadig utfordres. Sivile utsettes daglig for drap og grove overgrep, sikkerheten og stabiliteten er i flere regioner truet og millioner av mennesker er drevet på flukt og lever i stor nød.

Syria

Den væpnede konflikten i Syria har nå rast i mer enn tre år og har utviklet seg til den mest omfattende humanitære krisen i verden. Mer enn 100 000 mennesker har blitt drept og ni millioner mennesker er drevet på flukt – enten inne i Syria eller til nabolandene i regionen. Behovet for nødhjelp er enormt. Belastningen på nabolandene er enorm. I Libanon er nå snart hver fjerde person en syrer på flukt. Situasjonen tilsier at norske myndigheter bør øke tilleggskvoten for syriske overføringsflyktninger til Norge.

Oslo Arbeiderparti mener at Norge må forsterke kravet om humanitær tilgang til sivilbefolkningen og bidra med nødvendig nødhjelp. FN må legge et sterkere press på president Assad og den syriske opposisjonen med sikte på å skape en politisk løsning på konflikten så snart som mulig. Norske myndigheter må også følge med på situasjonen for kurderne.

Ukraina

Oslo Arbeiderparti ser med bekymring på den farlige og uavklarte situasjonen i Ukraina. Russland har i strid med folkeretten annektert Krimhalvøya. Dette er et alvorlig tilbakeskritt for Europas politiske stabilitet og uakseptabel bruk av militærmakt. Oslo Arbeiderparti mener det nå er viktig at alle parter viser tilbakeholdenhet og avstår fra bruk av væpnet makt, og at man lar diplomati virke. Oslo Arbeiderparti fordømmer den russiske fremgangsmåten og krever respekt for Ukrainas territoriale integritet.

Oslo Arbeiderparti mener at denne konflikten bare kan løses politisk. Europa har verdens beste verktøykasse for å løse politiske konflikter – internt i land og mellom land. Nå må alle midler brukes – OSSE, NATO-Russland rådet, etablerte politiske dialoger mm. Det er viktig at Norge nå står tydelig sammen med naboer og allierte og fordømmer brudd på folkeretten. Vi skal ikke eskalere ordbruk, men være faste i forsvaret for kjerneverdier og nøkkelpinsipper. Samtidig påhviler det ledelsen i Ukraina et stort ansvar i å føre en inkluderende politikk som ivaretar hensyn til alle i Ukraina.

Sør-Sudan

I løpet av de siste månedene har det oppstått en stor politisk og humanitær krise i Sør-Sudan. Mer enn en million mennesker er drevet på flukt og 3,5 millioner er truet av matmangel. Landet er i en borgerkrigsliknende situasjon og konflikten følger i urovekkende grad etniske skillelinjer. Landet er fullt av våpen etter flere tiår med krig, og det har en

historie med etniske spenninger som politikerne kan piske opp hvis de tror det kan hjelpe deres side i konflikten.

Dersom denne krisen ikke løses i løpet av kort tid, kan den føre til massedød og en omfattende regional konflikt i et av verdens fattigste områder. Sør-Sudan er rikt på olje, men etter flere tiår med borgerkrig er det også et av de minst utviklede land i verden og med svake statlige institusjoner.

Norge spilte i mange år en sentral rolle i arbeidet med å blegge borgerkrigen i Sudan og i prosessen som førte til opprettelsen av Sør-Sudan i 2011. I dag danner Norge sammen med USA og Storbritannia "troikaen" som overvåker at fredsavtalen av 2005 blir overholdt. Sør-Sudan er blant de største mottakerne av bistandsmidler fra Norge. I forbindelse med den pågående krisen har Regjeringen i tillegg i år bevilget 100 millioner kroner som nødhjelp.

Oslo Arbeiderparti ber regjeringen om å mobilisere alle tilgjengelige ressurser for å forhindre at den pågående konflikten eskalerer. Det betydelige norske engasjementet i området gjennom mange år forplikter Norge til å spille en aktiv rolle. Det kontaktnettverket og den prestisjen Norge har i Sør-Sudan gir også større påvirkningskraft i dette landet enn i mange andre land.

Israel og de okkuperte områdene

2013 var året da fredsforhandlingene mellom Israel og Palestina ble gjenopptatt. Dessverre var det også året da Israel rev flest hus på palestinsk område og tvangsflyttet flest palestinere siden 2009, da FN startet å registrere dette. Israel overtar mer og mer land – i økende tempo. Faren for en urettferdig løsning hvor palestinerne sitter igjen med mange små «øyer» omringet av Israel er stor.

I løpet av 2013 ble 63 palestinske bygninger på Vestbredden revet av israelske myndigheter. Som et resultat av dette ble 1103 menn, kvinner og barn tvangsflyttet. Slike ødeleggelser av sivil eiendom er et direkte brudd på internasjonal humanitær rett.

Oslo Arbeiderparti mener at Norge må intensivere sitt press på Israel for å overholde internasjonal humanitær rett. Det vil blant annet si å stoppe rivningen av palestinsk eiendom, slutte å hindre nødhjelp og stoppe utvidelsen av israelsk-jødiske bosettinger i okkuperte områder.

Humanitær nedrustning

Arbeiderpartiet har spilt en avgjørende rolle for å styrke beskyttelse av sivilbefolkningen i krig og konflikt gjennom å være en pådriver for etableringen av de internasjonale konvensjonene som forbyr antipersonell miner og klasevåpen.

Atomvåpen

Det er i dag 20 500 atomvåpen i verden fordelt mellom ni land. 2000 av dem står i høy beredskap og kan skytes ut i løpet av noen minutter, hver dag, hele året. Atomvåpen skiller ikke mellom sivile og militære. Menneskelige uhell og svikt forekommer i hele samfunnet. Ett enkelt atomstridshode kan drepe millioner. Radioaktivt nedfall vil spre seg med været og kan få langvarige konsekvenser for mennesker og miljø langt fra detonasjonsnedslaget.

Ikkespredningsavtalen av atomvåpen fra 1968 har ikke fungert. Til tross for gjentatte forsøk har denne avtalen vist seg å mangle mekanismene for en atomvåpenfri verden. Skritt for skritt nedrustning har ikke gitt tilfredsstillende resultater.

Det vil aldri kunne bygges opp beredskap for å takle de store humanitære konsekvensene ved bruk av atomvåpen. Den eneste garantien mot spredning og bruk av atomvåpen er at de totalforbys.

Nå er det startet en internasjonal prosess for en avtale og Norge har spilt en sentral rolle. Med denne unike muligheten med rom for norsk handlekraft må regjeringen gå i spissen for å inngå en internasjonal avtale om forbud av atomvåpen.

Oslo Arbeiderparti krever at atomvåpen forbys og ber den norske regjeringen tar en internasjonal lederrolle for å etablere en konvensjon for et slikt forbud. Videre ber Oslo Arbeiderparti om at Norge må legge politisk press på Israel og bruke diplomatiske midler for å få Mordechai Vanunu frigitt.

Dødelige autonome våpen

Dødelige autonome våpen («Lethal Autonomous Robotics/LAR») er våpensystemer som ved aktivering foretar målutvelgelse og angrep uten menneskelig inngripen. Bruk av autonome våpen har blitt omtalt som første steg på veien mot robotisert krigføring og en militær-teknologisk revolusjon på linje med oppfinnelsen av kruttet og atomvåpen. Ingen stater har ennå tatt i bruk LAR, men flere har iverksatt prosjekter for å utvikle nødvendig teknologi.

Bruk av LAR vil kunne innebære et paradigmeskifte ved at avgjørelser om dødelig bruk av makt overlates til maskiner. Dette reiser sikkerhetspolitiske, folkerettslige og moralske problemstillinger. FNs spesialrapportør, Christof Heynes, avga tidligere i år en rapport der han tok til orde for opprettelsen av et internasjonalt ekspertpanel for å se nærmere på de rettslige, politiske og moralske dilemmaer som gjør seg gjeldende og samtidig oppfordret statene til å innføre nasjonale moratorium mot utvikling og bruk av LAR. Flere internasjonale menneskerettsorganisasjoner har tatt til orde for et totalforbud og har iverksatt internasjonale kampanjer.

Oslo Arbeiderparti krever at Norge umiddelbart innfører et nasjonalt moratorium mot utvikling og bruk av dødelig automatiserte våpen og at Norge deltar aktivt på den internasjonale arena med sikte på å overbevise andres stater om å gjøre det samme. Oslo Arbeiderparti ber Norge arbeide for opprettelse av et internasjonalt ekspertpanel for å se nærmere på hvilke rettslige, politiske og moralske dilemmaer som gjør seg gjeldende ved bruken av disse våpnene.

Menneskerettigheter

Menneskerettigheter, demokrati, likeverd og likestilling er grunnleggende prinsipper som må danne basisen for norsk bistand.

Eritrea

Eritrea har et av verdens mest undertrykkende regimer. Kritiske røster kan fengsles på ubestemt tid. Tortur er utbredt og forholdene i fengslene tar livet av mange. Landet preget av massefattigdom, analfabetisme og andre kjennetegn på feilutvikling. Forholdene har ført til en strøm av flyktninger gjennom en årrekke.

Oslo Arbeiderparti ber om at det i støtten til arbeid blant flyktninger i Afrika rettes det større oppmerksomhet til eritreiske flyktninger. Norge må være en pådriver i FN-systemet for å holde høyere fokus på utviklingen i Eritrea og flyktningstrømmen ut av landet.

Urfolk og afroetterkommere i Latin-Amerika

Latin-Amerika er regionen i verden med størst sosial, politisk og økonomisk ulikhet. Urfolk og afroetterkommere i Latin-Amerika befinner seg i mange tilfeller nederst på rangstigen i samfunnet, både økonomisk, sosialt og politisk. Derfor er det særlig viktig å fokusere på disse i norsk utviklingspolitikk.

Partiene i regjeringen har signalisert at de ønsker å kutte i bistanden til Latin-Amerika. Samtidig har regjeringen gjennom sin regjeringsplattform ytret at de ønsker å vektlegge demokrati, styrking av menneskerettighetene og beskyttelse av minoriteter i sin utviklingspolitikk. Likevel nevnes ikke urfolk og afroetterkommere blant minoritetene de ønsker å beskytte.

Oslo Arbeiderparti mener at regjeringen må overholde sitt løfte om å jobbe for demokrati, menneskerettigheter og minoriteter i sin utviklingspolitikk. Da må den arbeide for at historisk undertrykte grupper som urfolk og afroetterkommere får sine rettigheter oppfylt, slik at de kan ta større del i den demokratiske samfunnsutviklingen i Latin-Amerika.

Global helse

Feil- og underernæring er den bakenforliggende årsaken til en tredjedel av dødsfallene blant barn under fem år. I følge UNICEF er så mange som ett av fire barn under fem år i verden underernært og underutviklet. Åtti prosent av disse barna bor i 14 av verdens fattigste land. Til sammen utgjør det 165 millioner underutviklede barn på verdensbasis.

Kognitiv og fysisk underutvikling reduserer barnas fremtidige evne til å lære, forstå logiske sammenhenger, jobbe og tjene penger til livets opphold. Dette påvirker hele den sosiale og økonomiske utviklingen i lokalsamfunnet og landene der barna vokser opp. Ledende økonomer, inkludert nobelprisvinnere fra Copenhagen Consensus, Davos Ecomic Forum og Verdensbanken har ved flere anledninger påpekt at det å gi små barn mikronæringsstoffer er et av de fremste og mest kostnadseffektive tiltakene som finnes for å fremme økonomisk vekst og utvikling. I følge Copenhagen Consensus kan feil- og underernæring gi et tap i BNP på opptil 12 % i enkelte utviklingsland. I følge Verdensbanken kan feilernæring gi et tap på BNP på 2-3 %.

Etter at vaksiner til alle barn for alvor ble satt på dagsorden, med Norge som en viktig pådriver og støttespiller, har vi sett en fantastisk forbedring i barns overlevelsesmulighet. Siden 1990 er barnedødeligheten nesten halvert, samtidig som verdens befolkning har økt med en tredjedel. Kampen for å nå ut med nødvendige vaksiner til hvert eneste barn skal ha en stor del av æren for at millioner av foreldre nå får se sine barn vokse opp. Samarbeidet

mellom Den internasjonale vaksinealliansen (GAVI) som samler inn midler fra offentlige, private aktører, samt enkeltindivider til vaksinearbeidet og FNs barnefond (UNICEF) som fortsatt deler ut 1/3 av verdens vaksiner, har gitt resultater. GAVI har vist seg å være en suksessrik modell for å samle inn mer midler til vaksinearbeidet.

Norge bør videreutvikle sitt engasjement på global helse nå som stadig flere land har en vaksinedekning på 90 prosent (131 land per 2012). Den neste store globale helsedugnaden står innen ernæringsfeltet. Suksessen med GAVI er noe Norge bør gjenta på ernæringsområdet. Norge bør gå i bresjen for å opprette et globalt ernæringsfond. Ernæringsfondet vil samle inn midler som kan brukes av FN-systemet og statene i deres ernæringsarbeid. Det vil bidra til å sikre barn helt grunnleggende ernæring gjennom utdeling av mikronæringsstoffer i akutte situasjoner og på sikt et mer omfattende ernæringsarbeid globalt.

Riktig ernæring fra unnfangelse til fylte to år er helt avgjørende for barns kognitive og fysiske evner, og dermed utslagsgivende for ethvert samfunns utvikling. Oslo Arbeiderparti mener at Norges satsing innen globale helse bør videreutvikles til å inkludere barns ernæring. Norge bør være en pådriver for at det opprettes et globalt ernæringsfond etter modell av den internasjonale vaksinealliansen, GAVI.

2.2 Nasjonale saker

En effektiv og ambisiøs klimapolitikk

Arbeiderpartiet er et parti med blikket retta mot fremtiden. Siden oppstarten har det sosialdemokratiske prosjektet tatt tak i de store utfordringene i vår tid. Først var det rettferdig fordeling og en velferdsstat for alle. Så kom kvinnekampen og en sosial familiepolitikk. Den største globale utfordringen nå er klimaendringer. FNs klimarapport fra september 2013 slår igjen fast at klimaendringene er menneskeskapte, at de vil føre til mer ekstremvær, at havnivået vil øke og at enda flere mennesker vil drives på flukt. Dette ser vi allerede mange og alvorlige konsekvenser av.

Arbeiderpartiet har de siste årene løftet miljøvennlig avgiftspolitik og internasjonal kvotehandel – politikk som er vanskeligere å begeistre velgerne med. Det er helt avgjørende at alle land tar klimaansvar dersom de store problemene skal løses. Både fordi vi har et ansvar for å begrense egne utslipp og for å drive teknologiutviklingen fremover.

Dersom vi skal bidra til reelle endringer som skaper nedgang i verdens klimagassutslipp må også Norge endre samfunnet i en mer bærekraftig retning. Samtidig må vi ta hensyn til de globale effektene av våre tiltak. En ambisiøs klimapolitikk krever at et bredt sett med virkemidler tas i bruk. En særlig innsats må rettes mot områder der nye tiltak vil ha stor effekt direkte på utslipp eller på teknologiutvikling.

Mens utslippene i Norge de siste 20 årene har falt i industrien, har de økt mye i oljesektoren og i veitrafikken. Disse områdene må ha en særlig prioritet i utarbeidelsen av nye virkemidler i klimapolitikken. Det er økonomisk og miljømessig effektivt å satse mer på

kollektivtransport, sykling, veipricing og alternativt drivstoff. Tempoet i oljeutvinning på norsk sokkel må ned, både av hensyn til klimaet og fordelingen av norsk økonomi.

Oslo Arbeiderparti mener

- Norge bør sette et ambisiøst mål for innenlands CO2-kutt, som også bidrar til reduserte globale utslipp.
- Det bør satses på en omfattende utbygging og modernisering av jernbanen på både kort og langdistanse i Norge.
- Det bør innføres en investeringsstøtte gjennom Enova til solceller.
- Staten bør finansiere utbygging av infrastruktur for nullutslippsbiler gjennom Transnova og støtteordninger videreføres for nullutslippsbiler.
- Det bør bygges et statlig plushussignalbygg innen 2015
- Gasskraft i Norge bør legges ned, med mindre de får plass fullskala renseanlegg innen 2020.
- Alle bruk av fossile brennstoffer bør skattlegges kraftigere
- Elektrifisering av oljefelt er positivt der dette vurderes som effektive miljøforbedringer.

Statoil ut av tjæresand

Statoil er internasjonalt anerkjent som et av de mest ansvarsfulle og trygge selskapene innen petroleumsvirksomhet, og er kjent for effektiv utnyttelse av naturressurser og vektlegging av bærekraftig utvikling. Selskapets satsing innen tjæresand i Canada representerer et klart brudd med denne profilen.

Tjæresandvirksomhet kjennetegnes ved at den gir mindre gevinst enn annen oljevirksomhet, samtidig som klimagassutslippene fra slik utvinning er langt større enn utslippene eksempelvis på norsk sokkel. Tjæresandutvinning innebærer videre en vesentlig større risiko for nærmiljø og lokalbefolkning.

Begrunnelsen for å fortsette Statoils virksomhet har i det vesentlige vært at det er opp til Canada å sette rammer for landets klimautslipp. Etter at landet brøt med inngåtte forpliktelser i Kyoto-avtalen, står dette argumentet imidlertid svakt. Den norske stat eier 2/3 av Statoil. Når Canada ikke omfattes av internasjonale forpliktelser for utslippskutt, hviler et større ansvar på norske myndigheter.

Oslo Arbeiderparti mener

- At regjeringen som hovedaksjonær skal stemme for å trekke Statoil ut av all tjæresandvirksomhet på selskapets generalforsamling

Anonym sensur av eksamen

Ved eksamen på grunnskolen og på videregående skole skal man i dag vurderes anonymt. Dette gjøres ved at elevens navn byttes ut med en kode på eksamensbesvarelsen. Eksamen rettes av en sensor som i de aller fleste tilfeller er en lærer med utdanning i faget.

Prinsippet om anonym sensurer viktig. Hvis eksamen skal fungere som et korrektur mot standpunktskarakteren er det viktig at sensor ikke kjenner elevens identitet eller lar fordommer og sympatier påvirke arbeidet.
I dag står skolenavnet til eleven på eksamensbesvarelsen ved siden av elevens personlige kode.

Oslo Arbeiderparti mener at:

- Skolenavn fjernes fra eksamensbesvarelsene. Eksamensbesvarelsene er kun merket med kode som viser til en kodeliste sensor ikke skal ha tilgang til.
- Oslo Arbeiderparti ønsker også at det gjennomføres forsøk med anonymiserte heldagsprøver.

Oslo AP vil innføre tinglysningsplikt

Oslo Arbeiderparti vil innføre tinglysningsplikt ved kjøp av fast eiendom. For ordens skyld så faller ikke overdragelse av andels- og aksjeleiligheter(OBOS, Usbl etc.) under denne kategorien.

Det er normalt, men ingen plikt å tinglyse eiendomsoverdragelse av fast eiendom. Og det er faktisk endel boligkjøpere som derfor ikke tinglyser eiendomsoverdragelsen. For eksempel de som kjøper boliger i meget høy prisklasse, kan fordi man ikke har behov for lån, heller tinglyse kjøpekontrakten og derfor slippe unna med å tinglyse selve ervervelsen/kjøpet.

Hovedårsaken til at enkelte ikke tinglyser selve ervervelsen er at man da slipper unna med å betale dokumentavgift. Dokumentavgiften er 2,5% av avgiftsgrunnlaget(kjøpesummen). Hvis man kjøper en bolig i prisklasse 10 til 40 millioner kan man slippe unna med å betale store summer, hvis man ikke tinglyser.

Slik det er lagt opp i dag betaler de fleste dokumentavgift ved kjøp av fast eiendom, mens de som ikke har behov for lån, kortsiktig boligspekulanter og utbyggere kan slippe unna. Dagens ordning medfører derfor altså ikke likhet etter loven, slik det bør være.

En innføring av tinglysningsplikt vil for øvrig medføre en styrking av rettsvernet og gjøre det vanskeligere i fremtiden å skjule økonomiske verdier i fast eiendom.

Forslag til vedtak:

- Oslo Ap vil innføre tinglysningsplikt ved overdragelse av fast eiendom

Fastlegers reservasjonsrett mot å underskrive begjæring av abort

Oslo Arbeiderparti ser med bekymring at retten til selvbestemt abort innskrenkes i ulike land. Partiet uttrykker sin støtte til alle europeiske søsterpartier og deres medspillere som kjemper for å beholde eller innføre rett til selvbestemt abort.

Vi reagerer også på innskrenkningen av kvinners frihet og rettigheter i Norge. Det er et viktig prinsipp at alle skal ha lik rett til helsetjenester uansett hvor de bor i landet. Oslo Arbeiderparti er i mot at fastleger skal kunne reservere seg mot å underskrive begjæring om abort, og stiller seg svært kritisk til regjeringen Solbergs forslag om å gi fastleger

reservasjonsrett i tilfeller der gravide kvinner ønsker henvisning til spesialisthelsetjenesten for å få utført abort.

Å innføre adgang for fastleger til å reservere seg mot å underskrive begjæring til abort vil uten tvil bidra til å sette allerede sårbare kvinner i en enda vanskeligere situasjon fordi maktbalansen mellom dem og legens overbevisning blir skjev.

Leger som ønsker å fristille seg fra de krav som følger med stillingen bør ikke være fastleger, og bør gjøre andre oppgaver i helsetjenesten der de ikke kommer i konflikt med sin egen samvittighet.

Reservasjonsretten vil i mange tilfeller også føre til økt byråkratisering av helsevesenet, og til syvende og sist representere en uthuling av abortloven.

- Oslo Arbeiderparti er i mot fastlegers reservasjonsrett mot å underskrive begjæring om abort. Oslo Arbeiderparti vil ikke støtte endringer i fastlegeforskriften og kjemper for retten til selvbestemt abort og lik rett til helsetjenester i hele landet.

Oslo Arbeiderparti støtter havnearbeiderne

Et regulert arbeidsliv med avklarte partsforhold er en viktig bærebjelke i det norske velferdssamfunnet. Retten til fagorganisering og kollektive forhandlinger er universelle, grunnleggende rettigheter som er forankret i ILO-konvensjoner og internasjonal rettsorden. Det bør være en grunnleggende rettighet i arbeidslivet at alle ansatte er sikret ryddige lønns- og arbeidsvilkår gjennom tariffavtaler.

Likevel er det organiserte arbeidslivet truet av arbeidsgivere som ikke ønsker de ryddige forholdene en tariffavtale legger til rette for.

Det pågår for tiden også en hard kamp i norske havner. Norsk Transportarbeiderforbund har iverksatt en boikottaksjon for å få opprettet tariffavtale i Risavika havn, og har tatt ut havnene i Tromsø og Mosjøen i sympatikonflikt.

Forbundet har de norske sjømannsorganisasjonene, LO, UNIO og en rekke utenlandske fagorganisasjoner i ryggen, men står overfor en motpart som er villig til å gå uvanlig langt for å vinne frem med sitt anliggende: Å bruke underbetalte utenlandske sjøfolk til lossing og lasting.

Selv om Risavika er en liten havn er det mye som står på spill. Det dreier seg om havnearbeidernes fortrinnsrett til lossing og lasting av skip, en rett som har vært satt under stort press i en rekke land verden over de siste årene. Nå står kampen i Norge. Her til lands har fortrinnsretten vært en del av de norske tariffavtalene i snart hundre år.

Fortrinnsretten har sammenheng med det lite forutsigbare og svært varierende arbeidskraftbehovet som preger mange havner. Havnearbeidere i Norge møter på jobb når de blir tilkalt, har ingen fast arbeidstid, men må møte på jobb når båter kommer til havna.

De står til disposisjon hele døgnet alle årets dager, unntatt første mai. Som følge av denne usikre arbeidssituasjonen har havnearbeidere fortrinnsrett til havnearbeidet.

Fortrinnsretten er stadfestet i ILO-konvensjon 137, som Norge ratifiserte i 1974. Den norske staten har overlatt til partene i arbeidslivet å gjennomføre konvensjonen, men NHO Logistikk og Transport har benektet at konvensjonen gjelder i norske havner. Arbeidsgiverne har tapt i Den faste tvistenemnda, i arbeidsretten og i tingretten, men de nekter fremdeles å inngå tariffavtale med Norsk Transportarbeiderforbund. Oslo Arbeiderparti mener denne obstruksjonen av opparbeidete rettigheter er uakseptabel, og støtter de streikende.

Oslo Arbeiderparti.

- Støtter de streikende havnearbeiderne

Bedre hjelp til ufrivillig barnløse

For mange mennesker er det å bli foreldre det mest grunnleggende i livet. Blant de som ønsker å få barn, er ca. 10-15 prosent ufrivillig barnløse. Bedre tilrettelegging for at flere kan oppleve å bli foreldre er viktig for enkeltmenneskers livskvalitet, men også for samfunnet.

Oslo Arbeiderparti ønsker en offensiv politikk for å hjelpe mennesker som opplever ufrivillig barnløshet gjennom styrket satsing på adopsjon og økte muligheter til å ta i bruk medisinske framskritt for å kunne få barn.

Oslo Arbeiderparti ønsker også å styrke informasjonen om muligheten for familier til å være fosterfamilier.

SSBs adopsjonsstatistikk viser at 231 barn ble adoptert fra utlandet til Norge i 2012. Antall utenlandsadopsjoner fortsetter å synke, og har ikke vært så lavt siden 1970 årene. Tre norske private organisasjoner har tillatelse til å drive adopsjonsformidling. Ventetiden for adopsjon til Norge er lang, og kostnadene svært høye. Det er derfor behov å se på rammene for adopsjon.

Regjeringsskiftet har gitt en risiko for at de som opplever ufrivillig barnløshet kan få et dårligere medisinsk tilbud enn det Arbeiderpartiet tidligere har vedtatt, som at enslige kvinner får rett til assistert befruktning, og at eggdonasjon skal tillates i Norge.

Det er også behov for å oppdatere lovverk og regler for å sikre rettighetene til barn født gjennom ulike former for assistert befruktning, og gi et bedre støttetilbud for de som rammes av ufrivillig barnløshet.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Fortsette å jobbe for flere offentlige finansierte forsøk med assistert befruktning, åpning for eggdonasjon, ensliges mulighet til å få assistert befruktning og retten til å få medisinsk assistanse for ufrivillig barnløshet samtidig som man er i prosess med adopsjon.
- Fortsette arbeidet med realisering av homofiles rett til å adoptere.

- Øke kunnskapsnivået om infertilitet, årsaker og konsekvenser av dette gjennom styrking av forskning og opplæring av helsepersonell. Arbeide for at alle klinikker med behandlingstilbud til ufrivillig barnløse, skal tilby profesjonell veiledning til par som vurderer assistert befruktning
- Arbeide for at tilbud om behandlingsformer for ufrivillig barnløse ikke prioriteres ned i den offentlige helsetjenesten.
- Sikre rettigheter til og juridisk beskyttelse av barn som er født ved hjelp av surrogati. Dagens unntaksreglement bør gjøres permanent. Oppdatere lovverk slik at barn født med donorsæd har samme rettigheter som barn med ukjent farskap i forhold til barnepensjon.
- Utvide mulighetene til å få fryst ned egg og vurdere behovet for å utvide lagringstiden for befruktede egg i henhold til hva som vil være medisinsk forsvarlig.
- Arbeide videre for iverksettelse av forslag om at Barne-, ungdoms- og familietaten (Bufetat) overtar utredningen av søkerne fra kommunene for å sikre likebehandling og raskere prosesser. Økt innsats for flere samarbeidsland gjennom økt støtte til adopsjonsforeningene og styrking av Bufdir.
- Øke adopsjonsstøtten.
- Forenkle prosessen for ny adopsjonsrunde etter førstegangsadopsjon.
- Sørge for regler for aldersgrenser ved adopsjon som innehar en øvre aldersgrense for søkertidspunkt og som også ser på forskjell i alder mellom foreldre og barn.
- Styrke informasjonen om fosterhjemsordningen

En tilfredsstillende seksualundervisning

Dagens seksualundervisning er preget av tilfeldigheter og forskjellig praksis på forskjellige skoler. Få skoler har et generelt fokus på seksualundervisningen, og praksisen står og faller på enkeltpersoner.

At seksualundervisningen er delt utover mange fag har både positive og negative sider. Det finnes mange sider ved seksualundervisningen som må belyses, om det er etikkdelen av det i RLE-faget eller om det er det biologiske perspektivet i naturfag. Da er det viktig at det er faglærere som tar seg av sine respektive fag. Likevel kan man med fordel samle seksualundervisningen mer enn man gjør i dag. Undersøkelser Helsedirektoratet selv refererer til i «Forebygging av uønsket svangerskap og abort 2010-2015– strategier for bedre seksuell helse», viser at det bare er målrettede helhetlige programmer som kan vise til effekt. Oslo Arbeiderparti ønsker i lys av dette at skoleeier i større grad samkjører seksualundervisningen i de respektive fagene.

At undervisningen er personavhengig er et problem som stadig poengteres. Kompetansemålene i de respektive fagenes læreplaner er ofte vage, og gir lærerne valgfrihet i hvor god tid de vil vie til temaene. Utdanningsdirektoratet og Helsedirektoratet må i større grad tilgjengeliggjøre og legge fokus på sine veiledere og andre klargjørende dokumenter for skoler og skoleeiere. Det må bestemmes et nedre timetall for

seksualundervisningen og disse timene må finne sted regelmessig. Opplæring i seksualundervisning må også inkluderes i lærerutdanningen.

Seksualundervisningen i seg oppleves som mest relevant for elevene når den ikke er moraliserende og når det finnes fokus på handlingskompetanse. Elever ønsker mer konkret kompetanse i å forebygge og handle i seksuelle risikosituasjoner. Denne undervisningen må i langt større grad finne sted før elever opplever situasjoner hvor handlingskompetanse er nødvendig.

Oslo Arbeiderparti krever:

- en nedre timetallsgrense for seksualundervisning.
- at seksualundervisning blir en del av lærer- og lektorutdanningen i de fag det er relevant.
- at seksualundervisning også blir en del av videregående opplæring.

Norge må si ja til klageordning for Barnekonvensjonen

14. april trer FNs klagerett for barn i kraft etter at 10 land nå har ratifisert klagemekanismen til Barnekonvensjonen. Tyskland og Spania er blant landene som har ratifisert. Norge derimot har valgt å bli sittende på gjerdet.

Det eneste motargumentet mot en slik klageordning har vært at norske myndigheter skal være engstelige for, at den vil kunne svekke barnets rettigheter i Norge. Det argumenteres med at en slik ordning kan føre til svekkete barnerettigheter i Norge. Imidlertid er Barnekonvensjonen allerede inkorporert i norsk lov. Artikkel 41 i Barnekonvensjonen gjør det klart at: "Hvis andre nasjonale eller internasjonale lover som staten har vedtatt, sikrer barnet bedre enn med denne konvensjonen, gjelder disse lovene, og ikke konvensjonen". Det er derfor vanskelig å se hvordan en slik klageordning kan virke negativt inn på barns rettigheter i Norge. Det motsatte vil heller være tilfelle: Får ikke barna ivaretatt sine rettigheter, kan de ved en klageordning klage dette inn.

Oslo Arbeiderparti vil at:

Norge skal ratifisere Barnekonvensjonens tredje tilleggsprotokoll, en klagemekanisme til Barnekonvensjonen. Denne vil gi barn som ikke får ivaretatt sine rettigheter i Norge en mulighet til å klage på dette.

Bedre oppfølging av sexkjøpsloven og hjelpetiltak for prostituerte

1. januar 2009 innførte den rødgrønne regjeringen forbud mot kjøp av sex. Forbudet hadde flere formål. Å være holdningsskapende, slik at etterspørselen etter sexsalg ble mindre. I tillegg ville regjeringen bruke loven til å bekjempe trafficking, og beskytte kvinnene som blir utsatt for menneskehandel og tvunget til sexsalg.

Nå, 5 år etter innføringen av forbudet er det klart at etterspørselen etter sexsalg har gått ned. De som tas og bøtelegges for sexkjøp, gjentar ikke forbrytelsen. Det er positivt at loven har en preventiv effekt. Samtidig har det ikke blitt satt i gang nok tiltak for å hjelpe de

prostituerte. Oslo Arbeiderparti mener det er på høy tid at byrådet og regjeringen tar tak i å hjelpe de som selger sex. Det trengs flere sosiale tiltak som kan gi prostituerte flere muligheter enn de har i dag.

Et godt eksempel er ROSA-prosjektet, satt i gang av krisesekretariatet. ROSA tilbyr bistand og beskyttelse i hele Norge 24 timer i døgnet for kvinner utsatt for menneskehandel. Siden 2005 har ROSA-prosjektet bistått over 250 kvinner ut av menneskehandel situasjonen, med trygge bosteder, juridisk assistanse og helsehjelp.

Skal man kunne hjelpe prostituerte må man ha en overordnet strategi, både for de som er traffickerte og de som ikke er det. I flere år har regjeringen lagt frem handlingsplaner mot menneskehandel. Den gjeldende handlingsplanen går ut i 2014. Nå er det avgjørende at regjeringen lager en ny handlingsplan som fortsetter dette viktige arbeidet.

Oslo AP mener:

- regjeringen må utforme en ny handlingsplan mot menneskehandel
- politiet, spesielt i storbyene, må prioritere å ta halliker og bakmennene i nettverkene bak traffickingen
- at prostituerte og tidligere prostituerte som vil slutte å selge sex må få god oppfølging, mulighet for utdanning og tilgang til arbeid
- Reflektanter som vurderer å anmelde bakmenn må tilbys språkopplæring og tilstrekkelig fysisk og psykisk helsehjelp.
- styrke internasjonalt samarbeid for å avdekke kriminelle nettverk som utnytter kvinner og barn i en sårbar situasjon
- at WHO i samarbeid med bistandsorganisasjoner må intensivere helsearbeidet rettet mot kvinner som er utsatt for prostitusjon
- ROSA-prosjektet må styrkes
- Det bør etableres et nasjonalt kunnskaps- og kompetansesenter om barn og menneskehandel etter samme modell som ROSA-prosjektet er for voksne

Lhbt-asylsøkere må sikres beskyttelse på norske mottak

Oslo Arbeiderparti er alvorlig bekymret for situasjonen for LHBT-personer i norske asylmottak. Mange opplever vold, overgrep og utfrysning.

Det finnes i dag ingen egne retningslinjer som omtaler behandlingen av LHBT-asylsøkere i mottakssystemet.

Oslo Arbeiderparti mener det er behov for en kartlegging av forholdene for LHBT-personer på norske asylmottak.

For å bedre kunne ivareta deres sikkerhet og behov, mener Oslo Arbeiderparti at mottaksansatte må kurses i temaer som seksuell orientering og kjønnsidentitet, med særlig fokus på LHBT i et flerkulturelt perspektiv.

Oslo Arbeiderparti mener at ved å bli møtt med LHBT kompetent personale vil det og kunne føre til større trygghet omkring egen identitet, større åpenhet og økt bevissthet rundt rettigheter og dermed bidra til at færre unnlater å opplyse om sitt egentlige asylgrunnlag tidlig i søknadsprosessen.

Oslo Arbeiderparti mener at det ved volds-/overgrepssituasjoner, hvor det konkluderes med at overgriper eller offer må flytte, som hovedregel skal være overgriper som skal flytte. Dette vil bidra til å motarbeide argumenter som at det er LHBT-personen det er noe "feil" med.

Oslo Arbeiderparti homonettverk ønsker en gjennomgang av kriteriene slik at det og tas hensyn til behovene til asylsøkere som søker beskyttelse grunnet seksuell orientering og kjønnsidentitet i UDIs instruks.

Oslo Arbeiderparti mener at LHBT-asylsøkere må plasseres på steder der det er mulig for dem å være åpne om egen identitet (eventuelt asylgrunnlag) og der de kan delta i aktiviteter for LHBT-personer i regi av for eksempel Skeiv Verden.

Oslo-saker

3.1 Trygg økonomisk styring av Oslo

Kommunens økonomi er grunnlaget for hvilket tilbud byens befolkning får. Gode skoler, barnehager, eldreomsorg og kollektivtrafikk er avhengig av finansiering fra fellesskapet. Derfor er Oslo Arbeiderparti opptatt av at våre felles midler brukes til beste for Oslo og oss som bor her. Oslo kommunes budsjett er i 2014 på om lag 60 milliarder kroner, hvor nesten 50 milliarder går til drift og nesten 10 milliarder går til investeringer. Omtrent halvparten av driftsutgiftene til kommunen går til lønnskostnader til de nesten 50 000 ansatte i kommunen.

Oslo er en by i sterk vekst. De neste fire årene er det forventet at befolkningen skal øke med ca 52 000 innbyggere. Befolkningsframskrivingen viser at Oslo i 2030 kan telle opp mot 850 000 innbyggere. En slik vekst gir oss muligheter og Oslo Arbeiderparti er glad for alle nye innbyggere byen får. En slik befolkningsvekst betyr imidlertid at vi får et stort behov for vekst i kommunens tjenesteproduksjon og i investeringer i bl.a. nye skoler, barnehager, idrettsanlegg og sykehjem.

Store investeringer vil også framover måtte finansieres gjennom låneopptak, men kommunes inntekter må brukes til å nedbetale økt lånegjeld. Per i dag har Oslo en gjeldsgrad på 45%, og den vil med planlagte investeringer øke til 75 % i 2017. Som følge av økt gjeld vil kommunens finanskostnader øke, fra 2,8 mrd i 2013 til 4 mrd i 2017. Med høye finanskostnader er kommunen sårbar for renteendringer, hvor selv en liten renteøkning betyr store utgifter for kommunen. Oslo kommune har hatt en sterk vekst i pensjonskostnadene de siste årene, mye av det knyttet til beregningsmodell for premieavvik. Bare de siste fire årene er pensjonskostnaden økt fra 7% til 11 % av de frie inntektene.

Økte driftsutgifter, store lån som skal betjenes samt økte pensjonskostnader er de viktigste utfordringene for kommunens økonomiske situasjon i åra framover. For Oslo Arbeiderparti er det derfor viktig å både effektivisere kommunens økonomi og se på nye mulige inntektskilder.

Mer effektiv kommune

Konsulentbruken i Oslo kommune

Oslo kommune bruker svært mye penger på å leie inn konsulenter for å utføre kommunale tjenester. De siste årene har konsulentbruken gitt kommunen en årlig kostnad på opp mot 1,6 milliarder kroner. Dette er svært mye penger, og langt over det andre store kommuner bruker på konsulenttjenester.

Byrådets forklaring er at konsulentbruken kommer som en følge av det store investeringsbudsjettene, særlig fordi man leier inn tjenester til utvikling av nye bygg. Tallene viser derimot at dette forklarer bare en mindre del av de enorme konsulentutgiftene kommunen har. Det er mye som tyder på at det har utviklet seg en uheldig kultur i kommunen for innleie av konsulenter, en kultur som er svært uheldig for kommunens økonomi.

Arbeiderpartiet ønsker å endre denne kulturen. Vi vil i større grad satse på at kommunen selv skal ta seg av tjenestene, og ha en kritisk gjennomgang av om det er noen tjenester kommunen ikke trenger å få utført.

Offentlig- Privat Samarbeid (finansiert leasing)

Byrådet i Oslo har hatt som politisk mål å øke bruken av finansiert leasing, også kalt Offentlig Privat Samarbeid (OPS). Denne typen finansiering av offentlige bygg har vist seg å føre til veldig store utgifter i andre land som har brukt mye OPS, som Storbritannia. OPS binder opp mye penger over

mange år – standard lengde er på 25-30 år. Byggene får dessuten en lite fleksibel bruk på grunn av detaljerte kontrakter og blir dyrere enn bygging gjennom vanlige lån. Dette fordi kommunen har bedre lånebetingelser enn private selskaper. Private selskaper står også fritt til å kjøpe og selge kontraktene – noe vi allerede har sett med en skole i Oslo. I 2014 ble det satt av over 20 millioner kroner bare til prosessene rundt å lage OPS-kontrakter. Kommunens foretak benytter allerede i dag mange ulike modeller for bestilling og gjennomføring av byggeprosjekter, uten bruk av finansiell leasing. Vi vil heller støtte innovasjon her enn å satse på OPS.

Nye inntekter

Arbeid til alle

Å skaffe folk en jobb, og gjøre dem mindre avhengige av sosiale ytelser er først og fremst et gode for det enkelte menneske. Men det har også stor betydning for kommunens økonomi. Arbeidstakere gir skatteinntekter, og redusert behov for sosialhjelp kan spare kommunen for betydelige beløp. For Arbeiderpartiet vil det være en viktig oppgave å gjøre arbeidslivet mer tilgjengelig for alle. Arbeiderpartiet vil bruke kommunens apparat for å sørge for at flere kan delta i arbeidslivet med gradert uføretrygd. Vi vil også legge vekt på voksenopplæringen og arbeidsmarkedsstiltak for å kvalifisere flere til arbeidslivet.

Nye bedrifter

Å skape flere arbeidsplasser er bra for den enkelte, for kommunens økonomi og for samfunnet som helhet. De siste årene har det i overkant av 10 000 nye bedrifter etablert i Oslo hvert år, og tallet har vært økende. Oslo kommune bør legge mer til rette for næringsutvikling i byen. Oslo Arbeiderparti vil styrke tilbudet til gründere og nyetablerere, gjennom flere etablererkurs, veiledning, forretningsutvikling og service overfor nyetablerte. Kommunen må også legge bedre til rette for samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, kommunen og bedrifter, og støtte opp om inkubatorer og gründerhus.

Bedre skatteinngang – innsats mot svart økonomi

Norge er pekt ut som en av verstinglandene i Europa når det gjelder svart økonomi. I Norge utgjør den svarte økonomien 420 milliarder kroner, eller 14 prosent av brutto nasjonalprodukt. Dette er skadelig for den seriøse delen av næringslivet og det betyr mange tapte skattekroner. Det er anslått at den svarte økonomien i Norge i form av skattetap utgjør rundt 150 milliarder kroner, noe som tilsvarer 5 prosent av BNP. Vi vet at noen bransjer også er mer utsatt for økonomisk kriminalitet – som serverings- og bygg- og anleggsbransjen. Arbeiderpartiet mener at kommunen har mye å vinne på å ta tak i dette problemet – gjennom tverrfaglig samarbeid og konsentrert innsats i perioder i visse bransjer. Her har byrådet gjort altfor lite, blant annet har Kemneren i Oslo hatt kutt over mange år. De har vært sentrale i flere prosjekter som kan vise til gode resultater, prosjekter som i like stor grad ikke kan gjennomføres. På sikt kan vi anta at en systematisk innsats mot svart økonomi i Oslo vil føre til mer inntekter til kommunen og samtidig være et gode for næringslivet i byen.

Utbytte fra kraftselskapene

Oslo kommune eier litt over 50 prosent av Hafslund, og er eneeier av E-CO Energi. Fra E-CO har kommunen mottatt et utbytte på 750 til 800 millioner de tre siste årene. I den samme perioden har Hafslund bidratt med i overkant av 250 millioner i årlig utbytte. Sammen har disse selskapene bidratt med utbytte til kommunekassa på over en milliard over lengre tid. Dette har vært noe bedre enn anslaget i kommunens budsjett på én milliard. I tillegg har de flere ganger utbetalt ekstraordinære utbytter, som da Hafslund i 2010 kunne bidra med en ekstra utbetaling på over fem hundre millioner til Oslo kommune.

Energiselskapene gir en solid inntekt til Oslo kommune, men det er grunn til være oppmerksom på at utbyttet kan synke de nærmeste årene. Særlig E-CO står foran store investeringer som er nødvendige for å opprettholde den langsiktige profitabiliteten til selskapet. Dette gjør at selskapet kan bli nødt til

å redusere utbyttet framover. Samtidig ser den langsiktige markedsprisen på strøm ut til å være fallende, noe som også vil redusere utbyttet. Det er derfor grunn til å regne med at utbyttene fra energiselskapene ikke vil øke i årene framover.

Eiendomsskatt

Oslo Arbeiderparti mener i tillegg at det kan være en ny inntektskilde å gjeninnføre eiendomsskatt i Oslo.

Oslo kommune har ikke skrevet ut eiendomsskatt siden 1998. Innføring av eiendomsskatt krever at kommunen har iverksatt kartlegging og taksering av berørte eiendommer. Dette arbeidet kan lettes ved at man nå for bolig- og fritidseiendommer kan benytte ligningsverdien for eiendommene. For næringseiendom må det fortsatt gjøres en retaksering. Det er mulig å innføre et bunnfradrag for bolig- og fritidseiendom, men ikke for næringseiendom. Innføring av eiendomsskatt i Oslo vil kreve omfattende forberedelser. Det er per i dag ikke tilgang på data som kan benyttes til å beregne mulig inntekt for Oslo kommune, eller sammensetningen av ligningsverdien i Oslos boligmasse. Oslo Arbeiderparti mener at spørsmålet om innføring av eiendomsskatt, og eventuell modell for dette, må behandles på en grundig måte.

Vurdering av eventuelle modeller for dette må utredes av programkomiteen og legges fram for programmøtet. Ulike modeller må sendes partiorganisasjonen på høring. Det må også komme tydelig frem hva inntekter fra en eventuell eiendomsskatt skal brukes til. Oslo Arbeiderparti mener det er viktig å utrede hva en innføring av eiendomsskatt kan få av konsekvenser for næringslivet og boliger. Informasjonen om konsekvensene må være mest mulig detaljert, gjerne på områdenivå.

Eiendomsskatt er ikke et mål i seg selv. Det viktigste med en innføring av eiendomsskatt er at Oslo Arbeiderparti viser hva vi vil få til med økte inntekter til kommunen. Programkomiteen må arbeide med konkrete prosjekter som er direkte koblet til en innføring av eiendomsskatt. Det må tydelig defineres hva inntekter fra en eiendomsskatt kan brukes til, for eksempel barnehage, skole og eldreomsorg. Oslo Arbeiderparti mener barn og unge må prioriteres når inntekter fra en eventuell eiendomsskatt skal fordeles.

3.2 Aktivitetsbyen Oslo

Oslo er en idretts- og friluftsbys. Alle idrettslag i Oslo har til sammen 330 000 medlemmer og antall medlemmer er økende. Tre av fire ungdom mellom 13 og 16 år oppgir at de er eller har vært medlemmer av et idrettslag. Av 117 utøvere som ble tatt ut til OL i Sotsji kommer 49 fra Oslo og Akershus. Mange deltar også utenom den organiserte idretten gjennom uorganisert idrettsaktivitet, i friluftslivet og på treningsstudioer. Oslo har mange idrettsanlegg som har en svært høy utnyttelsesgrad.

På tross av dette er det stor anleggsmangel i byen vår. Denne situasjonen gjør at det er krevende for idretten å gi befolkningen det tilbudet de ønsker. I deler av byen er situasjonen slik at unger må stå på venteliste for å få være med på for eksempel fotball eller turn. Manglende satsing på idrettsanlegg gjennom år, både når det gjelder areal og penger, er årsaken til den dårlige situasjonen i hovedstaden. Det er etterslep på anlegg og anleggsutbyggingen holder ikke tritt med befolkningsutviklingen. Det vil ta tid å ta igjen det tapte her, men det er viktig å ta fatt på oppgaven. I mellomtiden er det viktig å utnytte den kapasiteten som er best mulig gjennom samarbeid med idretten.

Oslo ligger langt under landsgjennomsnittet i anlegg pr innbygger. Et OL vil gi et løft for bygging av nødvendige anlegg, og vi vil at hele byen skal tas i bruk. En etterlenget skøytehall og nye ishockeyhaller vil også kunne realiseres.

Oslo Arbeiderparti mener idrett og friluftsliv må spille en avgjørende rolle i utviklingen av byen. Det har med trivsel, sosialt fellesskap og god helse å gjøre. Aktivitet kan utøves i alle aldre bare det legges til rette for det.

I de offentlige parkene skal det være treningsapparater tilgjengelig. I vintersesongen trengs det tilrettelegging for flere skøytebaner og oppkjøring av skiløyper i de store byparkene. Det er behov for økt utbygging av nærmiljøanlegg, som ballbinger, skateboardramper og anlegg for skilek.

Gode og tilgjengelige uteområder er sentralt for at folk skal kunne ha en fysisk aktiv fritid. Oslo har fantastiske områder for friluftsliv i marka, men det er også behov for tilgjengelige og tilrettelagte uteområder nær der folk bor. Det krever prioritering og bevisst byplanlegging som hindrer at økt befolkning og økt press på arealene i byen går utover grøntområdene våre.

Oslo har et stort etterslep knyttet til rehabilitering av anlegg. Derfor må nødvendige ressurser settes inn.

Oslo Arbeiderparti vil:

- øke takten i anleggsutbyggingen i Oslo ved å blant annet sikre raskere planlegging og gjennomføring når det gjelder bygging av idretts- og nærmiljøanlegg. Dette gjelder særlig flerbrukshaller, svømmeanlegg, skianlegg og ishaller.
- Ha så mange flerbrukshaller som mulig ved nybygg og rehabiliteringer
- satse langt sterkere på rehabilitering av idrettsanlegg.
- styrke innsatsen overfor grupper som ikke deltar i den organiserte idretten. Dette må gjøres i fellesskap mellom kommunen, idretten og andre frivillige.
- bedre rekruttering av foreldre til idretten.
- sikre gode vilkår for idretten gjennom den kommunale driftsstøtten til idretten og andre tilskuddsordninger.
- iverksette Arbeiderpartiets landsmøtevedtak om en times fysisk aktivitet hver dag for skolebarn gjennom samarbeid med idretts- og friluftslivsorganisasjoner. Andelen syklende og gående skolebarn må blant annet økes.
- legge til rette for samarbeid mellom Aktivitetsskolen (AKS) og idretten og friluftslivsorganisasjoner, slik at barn kan få idrettstilbud i tilknytning til AKS.
- Inspirere til at skolene legger til rette for læring i friluft.
- stille krav om tilrettelegging for fysisk aktivitet i alle større utbyggingsprosjekter.
- kommunale anlegg skal være gratis å bruke for barne- og ungdomsidrett.
- få på plass en utleieordning som gjør at eksisterende idrettsanlegg kan benyttes bedre.
- installere flere treningsapparater og lekeplasser i Oslo
- Arbeidet med kyststi langs fjorden intensiveres og utvides gjennom et samarbeid med nabokommunene.

3.3 Områdesatsinger i Oslo

Oslo har store levekårsforskjeller mellom ulike bydeler og innad i bydelene. Arbeiderpartiet har lenge vært en pådriver for at enkelte av disse utfordringene er for store til at Oslo Kommune kan håndtere

dem alene, og har derfor igangsatt områdesatsinger som et samarbeid mellom Oslo kommune og staten. Det er i dag 3 områdesatsinger i Oslo, Groruddalssatsingen, Oslo Sør-satsingen og Oslo Indre Øst-satsingen. Selv om mange av utfordringene er like vil allikevel omfanget av og hvilke tiltak som inkluderes i satsingene variere.

Mye av områdesatsingenes suksess har sin bakgrunn i at det er de lokale bydelsutvalgene som forvalter en vesentlig andel av midlene i satsingene. Oslo Arbeiderparti mener at det er viktig at det fremdeles er de lokale folkevalgte som får frihet til å disponere midlene fra satsingen i tråd med omforente føringer.

Groruddalssatsingen:

Staten og Oslo kommune har inngått en avtale om å gjennomføre en felles satsing i Groruddalen i perioden 2007-2016. Satsingen er et spleiselag mellom staten og kommunen, med 50 millioner kr. fra hver av partene i 10 år.

Satsingen er delt inn i følgende hovedområder:

1. Miljøvennlig transport i Groruddalen
2. Alna, grønnstruktur, idrett og kulturmiljø
3. Bolig, by- og stedsutvikling
4. Oppvekst, utdanning, levekår, kulturaktiviteter og inkludering

Det er nettopp gjennomført en midtveisevaluering av Groruddalssatsingen og hovedkonklusjonen er at en er på rett vei, men det er fremdeles mange forhold som det må tas tak i. Groruddalssatsingen går fram til 2016. Arbeiderpartiet arbeider for å videreføre satsingen. Et meget viktig resultat av denne satsingen er at 95 % av de foresatte benytter seg av ordningen gratis kjernetid i barnehage for 4 og 5 åringer. Det er også nettopp vedtatt, etter forslag fra Oslo Arbeiderparti, at Oslo bystyre ønsker å utvide ordningen til også å gjelde 3-åringer.

Det er et ufravikelig krav fra Oslo Arbeiderparti at Groruddalssatsingen må videreføres for ytterligere 10 år.

Oslo Sør-satsingen:

Oslo Sør-satsingen ble igangsatt ett år etter Groruddalssatsingen, og inneværende satsing gjelder for perioden 2008-2017.

Satsingen er delt inn i følgende hovedområder:

1. Oppvekst
2. Deltakelse og medvirkning
3. Kultur og bo- og nærmiljø
4. Kvalifisering til og deltagelse i arbeidslivet

5. Folkehelse

Også i Oslo Sør-satsingen har tilbud om gratis kjernetid til alle 4- og 5-åringer vært en viktig del av satsingen. Oslo Arbeiderparti ønsker at dette videreføres til også å gjelde 3-åringer, i tråd med Oslo bystyres vedtak.

Det er et ufravikelig krav fra Oslo Arbeiderparti at Oslo Sør-satsingen må videreføres for ytterligere 10 år.

Oslo indre øst-satsingen:

Dette er den nyeste av dagens eksisterende områdesatsinger. For Oslo Arbeiderparti er det viktig at en områdesatsing for Oslo Indre Øst utvides til å gjelde større deler av området enn det som så langt er tilfelle for tiltakene som er igangsatt. Områder som Vaterland, Grønland og Tøyen har alle til dels store levekårsutfordringer, og det er viktig at tiltakene i Oslo Indre Øst-satsingen treffer alle disse, og andre områder i Oslo Indre Øst med tilsvarende utfordringer.

Utvikling av områdesatsingene

Oslos 3 områdesatsinger er i ulike faser. Groruddalssatsingen og Oslo Sør-satsingen er i en fase hvor den eksisterende satsingen er i ferd med å nå enden av perioden, og disse må derfor forlenges for ytterligere 10 år. Oslo Indre Øst-satsingen i sin nåværende utgave er relativt ny, og trenger å utvikles med gode tiltak som på en målrettet måte adresserer levekårsutfordringene i området.

Det var i stor grad folkevalgte fra Arbeiderpartiet på ulike nivåer som sto bak innføringen av områdesatsingene. Selv om det fremdeles må være de folkevalgte lokalt som styrer utviklingen av satsingene så mener Oslo Arbeiderparti at det nå er behov for å se på hvordan områdesatsingene våre kan forsterkes og utvides. Flere nye tiltak har blitt spilt inn, og Oslo Arbeiderparti ønsker derfor å avholde et eget representantskapsmøte hvor videreutvikling av områdesatsingene er tema.

I tillegg til alle tiltak som gjøres gjennom områdesatsingene er det også viktig å begrense opphoping av belastende aktivitet eller næring i konsentrerte områder av byen vår. Arbeiderpartiet har alltid stått for at både byrder og goder må deles. For å sikre at befolkningen særlig i Groruddalen, men også i andre områder av byen vår, opplever en bedring i sine levekår må vi også se på andre felt enn det som dekkes av områdesatsingene. Det kan gjelde hvor og hva slags boliger som bygges, hvor godt kollektivtilbudet er, og hva slags næringsliv og arbeidsplasser som fins i området.

Felles for all byutvikling, men særlig for byutvikling i områder preget av levekårsutfordringer, er at resultatet som regel blir best dersom prosessen har inkludert flest mulig. Oslo Arbeiderparti mener at kommunen må legge til rette for at befolkningen kan engasjere seg i viktige byutviklingssaker, som for eksempel utbyggingen av Schweegaardsgate i Gamle Oslo bydel.

Både områdesatsingene, inkluderende planprosesser og en bærekraftig byutvikling handler om hvordan vi gjør Oslo til den beste byen å bo i, også i områder preget av levekårsutfordringer.

Oslo Arbeiderparti vil:

- At områdesatsingene i Groruddalen og Oslo Sør videreføres for ytterligere 10 år
- At gratis kjernetid for 4- og 5-åringer i Groruddalen og Oslo Sør videreføres, og utvides til å også gjelde 3-åringer
- Be programkomiteen vurdere forsøksprosjekt med en form for heldagsskole på utvalgte skoler

- Bedre tilbudene innen rus- og psykiatri i områdene som omfattes av områdesatsingene
- Bevare og utbedre grøntområder og tilrettelegge for gang- og sykkelveier i Groruddalen
- Få på plass et bad på Stovner
- Ta tak i våre små drabantbysentre – utvikles til gode møteplasser og mulig mer boligutvikling
- Områdesatsingen Oslo Indre Øst utvides til å gjelde større deler av området enn det som nå er tilfelle
- Det avholdes et representantskapsmøte hvor videreutvikling og forsterkning av områdesatsingene er tema, med særlig vekt på byutviklingssaker. Dette representantskapsmøtet avholdes før programmet til Oslo Arbeiderparti vedtas

3.4 Kulturbyen Oslo

Oslo har sine egne kulturinstitusjoner foruten at byen er vertskap for en rekke statlige og mer eller mindre private kulturinstitusjoner. Imidlertid er posisjonen som vertskap noe byen med sitt borgerlige bystyreflertall stort sett neglisjerer. Det bevilges penger til noen av disse institusjonene, men ellers kan Oslo høyest karakteriseres som en «sleeping partner». Den forholder seg passivt uten å ha noen som helst visjoner når det gjelder det å være vert.

Folk flest har vært i selskap. En kan tenke for seg selv, i hvilket selskap en har trivdes best – der vertskapet nærmest har vært fraværende under planlegging og gjennomføring, eller der vertskapet har vært aktive for at gjestene skal ha utbytte og glede av selskapet.

Fra den dagen Arbeiderpartiet er medlem av flertallet i Oslo bystyre skal innbyggerne få opplevelsen av at de har et eierskap til vår kulturarv, til kunsten og kulturen. Kultur skal brukes til å involvere folk i det offentlige rom. Kulturinstitusjoner skal ikke bare ha sin virksomhet rettet mot de tradisjonelle brukerne, men mot at alle byens innbyggere og besøkende er potensielle brukere.

Kulturens brukere skal føle seg inkludert i tilbudene/aktivitetene til Oslos egne kulturinstitusjoner og til de institusjoner Oslo bevilger penger til. I tillegg skal byen bli en aktiv vert for de statlige kulturinstitusjoner. Det skal ikke gås på kompromiss på det faglige innhold – kvalitet skal være i høysetet. Og fokuset skal være på brukerne. Det kan også dreie seg om streetart og gatefestivaler og liknende med fokus på kvalitet. Men selv om det er det profesjonelle som er i sentrum, ses det gjerne at også amatører kan slippe til.

Som en aktiv vertskapskommune kan Oslo lage samarbeidsavtaler med institusjonene, der vi arbeider for at de inkluderer formidling på utradisjonelle steder i det offentlige rom i deres planer. Institusjonene kan ikke stenge seg inne bak 4 vegger.

Det kan nevnes eksempler der kulturinstitusjoner har gått ut av bygningene og dit folk er. Vanndragen på Store Torv i Århus i Danmark har vært et uventet kulturmøte, der befolkningen møter kunst og kultur på en utradisjonell måte.

Kunstmuseet Trapholt i Kolding i Danmark hadde en utstilling de var stolte av, men publikum uteble. De flyttet da en del av utstillingen til Kolding Storcenter. Plutselig fikk folk en kunstopplevelse de ikke hadde regnet med, noe som også resulterte i at det strømmet folk til museet. Dette viser at en ikke bare kan sitte på museet og vente på folk, men må ut og oppsøke dem der de er.

København bymuseum skal til våren sette opp en 12 meter bred interaktiv medievegg, som skal flyttes rundt i København til de steder der det graves ut nye metrostasjoner. Veggene fungerer som skjerm der det blir gitt adgang til museets samlede viten, og som betjenes av publikum med hendene.

Slike tiltak fungerer ofte som en appetittvekker slik at en også går inn og besøker kulturinstitusjonene. Ikke bare skal kultur brukes til å involvere folk i det offentlige rom, men den interne virksomheten til byens kulturinstitusjoner skal også ha sin virksomhet rettet mot at alle byens innbyggere og besøkende er potensielle brukere/besøkende.

Oslo Arbeiderpartis mål er at Oslos befolkning får opplevelsen av at de har et eierskap til vår kulturarv, til kunsten og kulturen, og at kultur brukes til å involvere folk i det offentlige rom. Oslos egne kulturinstitusjoner skal ha sin virksomhet rettet mot at alle byens innbyggere og besøkende er potensielle brukere, og byen skal være en aktiv vert for de institusjoner Oslo bevilger penger til og for de statlige kulturinstitusjoner som ligger i Oslo.

Det borgerlige byrådet la i 2006 frem «Kulturstrategi for Oslo», og der ble ikke kulturlivet i bydelene nevnt med et ord. Dette sier mye om Høyre/Frp-byrådets mangelfulle satsing på kultur. Et levende lokalt kulturliv er et viktig mål i seg selv, og det er i tillegg et viktig virkemiddel i arbeidet for integrering og innen barne- og ungdomsarbeid.

Å høre til i små og store fellesskap er viktig for å kunne leve gode liv. Idrett og kultur virker forebyggende mot ensomhet, rus og ekskludering. Gode kulturopplevelser gir livskvalitet, inspirasjon og refleksjon, og skaper samhørighet. Godt kulturliv skaper gode lokalsamfunn. Forskning viser også at aktive kulturbrukere er mer aktive i annet frivillig arbeid, har et mer tillitsfullt forhold til naboer og andre folk i nærområdet, og har høyere valgdeltakelse.

Kultur har først og fremst en egenverdi i kraft av å gi mennesker gode opplevelser, som rører, provoserer, varmer, engasjerer, beveger og utfordrer. Det er nær sammenheng mellom sosialpolitikk og kulturpolitikk. Kultur kan også være et virkemiddel for å løse velferdsstatens store utfordringer. Kultur kan for eksempel bidra til å skape godt arbeidsmiljø, og dermed fremme trivsel og nærvær på arbeidsplassene. Både kultur og idrett fremmer god folkehelse, både fysisk og mentalt. For det lokale kulturliv – som for det øvrige kulturlivet – er det 3 offentlige oppgaver som er sentrale:

1. at kulturens og idrettens infrastruktur (ikke minst er det stort behov for øvings-/produksjonslokaler og visings-/fremføringslokaler) tilfredsstiller behovene
2. at det er lagt til rette slik at det frie feltet i større grad får mulighet for å jobbe i lokalsamfunn, slik at profesjonelle kunstnere gis oppdrag og arbeidsmuligheter – også dersom de ikke umiddelbart kan vise til suksess i et kommersielt marked
3. at barn og unge får opplæring i ulike kunstuttrykk og idrettsgrener, og får tilgang til kulturelle og idrettslige opplevelser.

Oslo Arbeiderparti vil etter valgseieren i 2015 få utarbeidet en plan for utbygging av det lokale kultur- og idrettslivs infrastruktur. Oslo ligger langt etter flertallet av norske kommuner når det gjelder tilgangen på øvings-/produksjonslokaler og visings-/fremføringslokaler. Samtidig må bydelene få økonomisk rom for å bidra til å øke og stimulere den kulturelle og idrettslige aktivitet.

3.5 Folkehelsebyen Oslo

Investering i folkehelse er en god investering i livskvalitet for Oslos innbyggere. Byen trenger flere lavterskeltiltak for å bidra til at folk kan holde seg i form og ta vare på egen helse.

Tilgang til tursti innen 500 meters avstand fra boligen er Den norske turistforenings råd for bedre livskvalitet og folkehelse i Norge. Oslo kommune bør ta utfordringen og tidfeste når ambisjonen skal

være nådd. I Stavanger har kommunen utarbeidet en oversikt over 52 hverdagsturer i ulike deler av byen. Dette bør også Oslo gjøre.

Bergens trappetur i Stoltzekleiven er nasjonalt kjent. Oslo bør også ha sin egen turtrapp. En mulighet er i tilknytning til stien fra Gamlebyen til Ekeberg, en annen er opp mot Ekeberg fra fjorden, på St Hanshaugen, eller opp mot Grefsenkollen.

Trappene i byrommet må vedlikeholdes og være tilgjengelige også vinterstid. Økt bevissthet om helsegevinsten ved å velge å gå trappa er viktig som lavterskeltak. Oslo kommune bør invitere til trappekonskurranse der ulike miljøer får i oppdrag å iverksette kreativ oppussing av et antall utvalgte trapper for å øke motivasjonen til å velge trappa.

Folk i Norge lever mindre fysisk aktive liv enn før. Oslo Arbeiderparti vil være med å legge til rette for en sunnere by ved å gjøre det enklere for folk i byen å ta sunnere valg, som å gå eller sykle til jobben og ha en fysisk aktiv fritid.

Oslo skal være en folkehelseby. Det er behov for å utrede tiltak for å styrke arbeidet med folkehelse ytterligere. Årsmøtet vedtar derfor at representantskapet i Oslo Arbeiderparti skal behandle en uttalelse om folkehelse i byen.

3.6 Skar leir

Innerst i Maridalen ligger den nedlagte Skar militærleir, kommunal eiendom fra 2008. Her er en samlet bygningsmasse på 11 000 m². Mange bygninger har kulturhistorisk verdi, fire er fredet, 10 står på Byantikvarens gule liste. Hele anlegget er likevel preget av stort vedlikeholdsetterslep og alminnelig forfall. Boligene regnes som ubeboelige grunnet sopp og frostskafer. Tomten og beliggenheten, enkelte bygninger og anlegget som helhet er egnet som innfallsport til Marka for ulike brukergrupper i barnehager, skoler og lag, og som utfartssted for vanlige turgåere. Det er også fremmet forslag om friluftsbarnhage, leirskole, aktivitetsskole med kjøkkenhage osv.

All bruk er imidlertid stilt i bero med henvisning til forurensningsfaren for Oslos drikkevannskilde: Maridalsvannet. Det foreligger ulike, men ikke samstemte analyser av forurensningsfaren og av mulige løsninger i forbindelse med fornyet og endret bruk av Skar leir. Vi mener å vite at Oset renseanlegg regnes som sikkert, og at flere kommuner har prøvd ut gode tekniske løsninger på liknende oppstrøms forurensningsproblemer som de man har på Skar. For tilstøtende områder på Solemskogen og Sørbråten har også Oslo kommune nylig funnet effektive løsninger.

Maridalens nærområder: Storo, Grefsen, Kjelsås, Sandaker, Sagene og Nydalen har sterk befolkningsvekst. Her er mange barnefamilier og unge mennesker med allsidige friluftsinnteresser. Veiene i området er allerede overbelastet og skal snart utbedres for å møte ulike behov: buss- og biltrafikk, sykling, trening med rulleski, løping og vanlig turgåing.

Oslo Arbeiderparti mener at:

- Veiene som nå utbedres i Maridalen bygges med tilstrekkelig rørlegging for vann og avløp, slik at drikkevannskilden er sikret mot forurensning.
- Oslo kommune må utarbeide en ny, helhetlig faglig vurdering av utviklingsmulighetene i Maridalen, inkludert Skar leir som innfallsport til Marka for ulike brukergrupper.
- Oslo kommune må gjøre en fornyet vurdering av hvilke bygninger som skal og kan bevares og besørger rivning av den øvrige bygningsmassen.

- Det må utarbeides en realistisk plan for istandsetting av andre bygg, med sikte på fornyet bruk.
- Det iverksettes straks-tiltak for å stanse vedlikeholdsetterslepet (evt. i samarbeid med opplæring i byggfag).
- Alle lagre av farlig avfall i leiren må fjernes øyeblikkelig.
- Ett av husene settes i stand som vaktmesterbolig, og vaktmester tilsettes så snart som mulig.
- Den faglige utredningen bør fortrinnsvis gjøres på Skar, kontorbygget settes i stand som arbeidsplass, evt. også bolig for utrederne. Slik vil man sikre innsikt og realisme i vurderingen av utviklingsmulighetene på stedet.

3.7 Fortetning på Oppsal

I de siste kommuneplanene er det vedtatt fortetning nær knutepunkter for kollektivtrafikken. I nærheten av Oppsal T-banestasjon foreligger det nå planer om utbygging på Oppsal senter og Oppsal gård. Høsten 2013 presenterte en gruppe investorer planer for utbygging på eiendommer rett ved T-banestasjonen. De som eide eiendommene var ikke informert på forhånd om planene.

Felles for disse planene er at de er preget av høyhusbebyggelse og sterk fortetning. Behovet for infrastruktur, barnehager, skoler m.m. er mangelfullt utredet. Oppsal er et gammelt boligområde med blandet småhus- og blokkbebyggelse. Planene for utbygging tar i liten grad hensyn til områdets særpreg. Det viktigste for utbyggerne er åpenbart å oppnå størst mulig fortjeneste.

Ifølge tidligere kommuneplaner og den nye kommuneplanen vil fortetning nær knutepunkter for kollektivtrafikken først og fremst skje i de østlige bydeler der Oppsal ligger, mens vestlige bydeler i mye større grad forskånes. Siden det meste av de østlige bydelene også er utbygd, vil dette innebære at blokker og høyhus må erstatte eksisterende småhusbebyggelse.

Oppsal Arbeiderpartilag er sterkt negativ til at mens vestsidens villa-/småhusbebyggelsen og tilhørende grøntpreg bevares, forutsettes det at østlige bydeler får mer blokk- og høyhusbebyggelse. Det er ikke planlagt høyhus på 8-10 etasjer i nærheten av T-banestasjoner vest for Majorstua, men det ligger i planene for utbygging på Oppsal og nær andre knutepunkter på Oslos østkant.

Årsaken til denne forskjellsbehandlingen er enkel og klar. Høyre har et solid velgergrunnlag på vestkanten og ønsker ikke å legge seg ut med sine velgere. Det er et hensyn Høyre ikke behøver å ta ved utbygging på Østkanten.

Oppsal Arbeiderpartilag er ikke mot fortetning nær T-banestasjonen, men vi krever at den foregår på en måte som tar hensyn til nærområdets særpreg og sikrer områdets stabilitet, trygghet og generelle bokvalitet. Lokalbefolkningen på Oppsal og i bydel Østensjø deltok i 2009 i en tankesmie som behandlet utbyggingen av området rundt T-banestasjonen bl.a Oppsal senter og Oppsal gård. Det var bred enighet i lokalmiljøet om resultatet fra Tankesmia. Vi viser bl.a. til enstemmige vedtak i bydelsutvalget.

Oppsal Arbeiderpartilag forventer at bystyregruppa ved behandlingen av planer for utbygging nær T-banestasjonen på Oppsal og ved behandlingen av den nye Kommuneplanen tar hensyn til de føringer som ble lagt i Tankesmia for Oppsal.

Oppsal Arbeiderpartilag ser det som særdeles viktig at det ikke fires på kravene til boligstandard og boligkvalitet ved planlegging av nye boliger og boområder fram til 2030. Kravene til sol, støygrenser og utearealer må ikke reduseres.

Oppsal Arbeiderpartilag foreslår at årsmøtet i Oslo Arbeiderparti treffer følgende vedtak:

Oslo Arbeiderparti ber bystyregruppa ved behandlingen av planer for utbygging nær T-banestasjonen på Oppsal og ved behandlingen av den nye Kommuneplanen ta hensyn til de føringer som ble lagt i Tankesmia for Oppsal. Fortetningen må foregå på en måte som tar hensyn til nærområdets særpreg.

3.8 Omsorg ved livets slutt

Forslag

Alle institusjoner og hjemmetjenesten skal ha tilgang på kvalifisert personell som sørger for effektiv smertebehandling

Begrunnelse

Kvaliteten på omsorgen ved livets slutt bør sikres ved kontinuerlig kartlegging og lindring av symptomer og plager som nedsetter pasientens livskvalitet. Grunnet kommunikasjonsvansker er mange ikke i stand til å formidle subjektive smerteopplevelser. Disse er avhengige av at omsorgspersoner har evne til å tolke ikke-verbale tegn som kan tyde på smerte, og at dette følges av effektiv behandling. Forskning viser at pasienter med demens eller kognitiv svikt sjeldnere får smertestillende behandling enn kognitivt velfungerende. Alle døende bør sikres god smertelindring hele døgnet.

3.9 Ingen reservasjonsrett for fastleger i Oslo

Abortloven fra 1975 gir kvinner lovmessig rett til selvbestemt abort innen 12 svangerskapsuke. Arbeiderpartiet har stor respekt for at ingen skal tvinges til å utføre eller assistere ved svangerskapsavbrudd når dette vil strider mot vedkommendes samvittighet. Dette er godt ivaretatt. Likevel vil den blåblå regjeringen endre loven, og helseministeren foreslår i det utsendte høringsutkastet at det blir opp til kommunene å håndtere eventuelle søknader fra fastleger som vil nekte å henvise kvinner til abort.

Sagene Arbeiderparti mener Oslo kommune bør si et klart og tydelig nei til reservasjonsrett for fastleger for å nekte å henvise til abort. Sagene Arbeiderparti er i likhet med majoritet av befolkningen uenig i at loven skal endres på dette viktige punktet. Da ser vi heller ikke behov for å vente på utfallet av en stortingsbehandling for å ta stilling til spørsmålet.

Regjeringen har skapt stor usikkerheten omkring kvinners rett til henvisning for selvbestemt abort med forslaget sitt. I en undersøkelse InFact utførte på vegne av VG, svarte en av tre kvinner at retten til selvbestemt abort er truet. Sagene Arbeiderparti ønsker at kvinner i hovedstaden skal vite at forslaget om reservasjonsrett ikke kan ramme dem. Mange har hevdet at henvisningsnekt bare er problematisk i små kommuner med få fastleger. Det mener vi er både feil og irrelevant. Kvinner har rett til lovbestemt abort. Dette er en lovpålagt helsetjeneste kommunenes skal tilby, og det er fastlegens ansvar å gi pasienter det helsetilbudet de har krav på.

De fleste kvinner som opplever uønsket graviditet vet hvor tungt det er. I tillegg å finne ut at fastlegen av moralske grunner ikke vil hjelpe, frykter vi kan legge stein til byrden i en vanskelig situasjon, uansett størrelsen på kommunen. "Hensynet til sårbare pasienter må gå foran hensyn til fastlegers personlige overbevisninger" sa Høyre selv like før valget 2013.

Oslo Arbeiderparti mener at det ikke skal innføres en reservasjonsrett for leger. Dersom Stortingsflertallet allikevel åpner for å gi fastleger reservasjonsrett mener Oslo Arbeiderparti at Oslo kommune må si klart og tydelig nei til reservasjonsrett for fastleger som ønsker å jobbe i hovedstaden.

3.10 Skolehelsetjenesten – åpen hver dag på alle skoler

Skolehelsetjenesten er en lovpålagt tjeneste. I Oslo kommune har tjenesten blitt noe styrket de siste årene, samtidig er flere oppgaver lagt til tjenesten.

Kommunerevisjonens rapport om skolehelsetjenesten og helsestasjonene fra 2011 slår fast at gjennomsnittlig antall elever per årsverk i skolehelsetjenesten var 1011. Variasjonene i byen er også svært store: fra 384 til 4200 elever per årsverk. Videre viste den samme rapporten at det i snitt var 6508 ungdommer per årsverk knyttet til ungdomshelsestasjonen. Også her var det stor variasjon mellom bydelene: fra 2538 til 33 633 ungdommer per årsverk. Helsedirektoratet sine minimumsanbefalinger er følgende:

- Barneskolen: 1 helsesøster i 100 % stilling pr 300 elever
- Ungdomsskolen: 1 helsesøster i 100 % stilling pr 550 elever
- Videregående skole: 1 helsesøster i 100 % stilling pr 800 elever

Det viser seg at dersom helsesøster er lite til stede ved skolene benyttes tilbudet i mindre grad. Dette betyr likevel ikke at behovet for ordningen forsvinner. Kommunerevisjonen konkluderte med at det var grunnlag for bekymring knyttet til skolehelsetjenestens synlighet og tilgjengelighet i skoleåret 2009/10. For å øke synligheten til skolehelsetjenesten er det behov for flere årsverk.

Dersom ungdommer henvender seg til helsetjenesten tidlig kan dette spare bydelene og samfunnet for store kostnader i spesialisthelsetjeneste, barnevern og annen oppfølging. De fleste problemer starter som små problemer, men kan bli store. Mer tilgjengelig skolehelsetjeneste vil forebygge mobbing, frafall i skolen, sen inntreden i videre utdanning eller arbeid, ulike livsstilssykdommer. Mye kan løses på et lavt nivå uten henvisning videre, samtidig som de som trenger det kan guides videre i systemet. Ungdomstiden kan i perioder være kaotisk, og man har god erfaring med at en eller flere samtaler hos skolehelsetjenesten er det som skal til for mestring og løsning.

Den foreløpige Ung i Oslo-undersøkelsen fra 2012 konkluderer med at ungdom i Oslo har mye større psykiske utfordringer enn i resten av landet. NOVA beskriver det som dels skremmende. Skolehelsetjenesten må få virkemidler til å møte denne utfordringen

Forslag til vedtak:

- skolehelsetjenesten skal være åpen alle dager på alle skoler
- alle elever inviteres til samtale med skolehelsesøster minst en gang i året
- alle elever har rett på- og henvisning til gratis konsultasjon med psykolog dersom eleven og/eller skolehelsetjenesten finner det nødvendig
- helsedirektoratets anbefalte bemanningsnorm følges
- skoleledelsen pålegges å spre informasjon om byens helsetilbud for ungdom. Dette gjelder både informasjon om de lokale helsestasjonene, og om telefon- og netttjenester som retter seg mot ungdom med psykiske vansker
- alle skolehelsetjenestene har tilgang på fast psykolog
- bydeler med ledig fastlegekapasitet inngår avtale om å knytte ledig kapasitet til skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom

3.11 Kulturskolen skal styrkes

I Soria Moria II står det: «Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris, jfr. Kulturløftet II. Utvikling av et mer omfattende kulturskoletilbud i tilknytning til SFO/skole skal utredes.»

I motsetning til dette ser vi at Høyre/Frp-byrådet i Oslo nedprioriterer kulturskolen ved at det er alt for få plasser – og dermed lange ventelister.

I Oslo bystyres møte 15.12.2010 ble det fattet vedtak som klart signaliserte at det ønsket en opptrapping av Oslo musikk- og kulturskoles aktivitet. Før valget i 2011 ga dermed både Høyre, Venstre og KrF signaler om at de ønsker en opptrapping av Oslo musikk- og kulturskoles aktivitet. Men hva er et vedtak verdt når det ikke følges opp i praktisk politikk?

Oslo har i forhold til folketallet landets minste kulturskole. For å oppnå en vesentlig bedre dekningsgrad, og for å oppnå nasjonale målsettinger, er det derfor nødvendig med en betydelig styrking av Oslo musikk- og kulturskole.

Oslo Arbeiderparti er særlig opptatt av barn og unges rett til å oppleve og utøve kultur. Det er på kulturskolen majoriteten av morgendagens kunstnere og kulturarbeidere starter sin utdanning. Vårt mål er at alle barn som ønsker det skal få plass i kulturskolen, og at kulturskoletilbudet skal være mangfoldig, rimelig og holde høyt faglig nivå. I dag stenges mange barn ute fra kulturskolen på grunn av høye priser og lange ventelister.

Oslo Arbeiderparti foreslår:

- Det gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn og unge i Oslo som ønsker det, får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris.
- Det opprettes kulturskolestasjoner i alle Oslos bydeler.

3.12 Flere livssynsnøytrale seremonirom

Behovet for livssynsnøytrale seremonirom øker. I Oslo er det stor mangel på seremonilokaler for uavhengige livssyn og mindre religioner. Særlig gjelder dette for vigsler og gravferd. Eksisterende seremonirom er i all hovedsak små og til dels uegnet. Videre mangler Oslo et større livssynsnøytralt seremonirom. Et slikt større rom vil i tillegg til gravferd kunne benyttes til minnemarkeringer. Oslo Arbeiderparti vil styrke innsatsen for å bygge og ombygge flere lokaler for livssynsflexible og -nøytrale formål.

3.13 Byutvikling

Oslo har ca. 100 T-banestasjoner, like mange som Stockholm som er en nesten dobbelt så stor by. T-banen i Oslo har omtrent en tredjedel av antallet passasjerer til T-banen i Stockholm. Dette illustrerer at Oslo har et omfattende kollektivtilbud som burde vært bedre utnyttet. All byvekst i Osloområdet bør derfor gjøres langs det eksisterende T-banenettet.

Oslo har omtrent 90 T-banestasjoner utenfor ring 2. Hvis vi forutsatte at alle disse hadde en moderat bymessig tetthet som Grünerløkka i kort gangavstand (300-400 meters radius fra stasjonen) burde hver stasjon kunne ha 5.000 til 10.000 boliger. Dvs. at man ved stasjoner i det eksisterende T-banenettet utenfor Ring 2 kunne ha plass til 450.000 til 900.000 boliger. Tatt i betraktning at Oslo i

dag totalt har ca. 300.000 boliger og de fleste av disse ikke ligger innenfor dette utviklingsområdet, gir dette plass til en dramatisk økning av Oslos befolkning. Uten å ta stilling til om det er riktig å ha en så kraftig og rask vekst som vi har hatt de siste årene, ville det uansett være fornuftig å ha en langsiktig reserve og en klar mening om hvordan byutviklingen bør skje.

Vi bør derfor sørge for at det i det pågående kommuneplanarbeidet tas inn en generell rammebestemmelse om at man i prinsippet ønsker å legge til rette for en slik tetthet rundt alle T-bane- og jernbanestasjoner og i mer detaljert planarbeid vil arbeide for og tillate dette.

3.14 Forebygging av sykdommer

Hver dag deler Oslo kommune ut 6900 rene sprøyter til narkomane gjennom blant annet Sprøyteluka. Dette har vært til stor hjelp når det kommer til å holde spredningen av HIV og andre virus i sjakk. Hepatitt C sprer seg derimot stadig mer og mer blant sprøytenarkomane i Oslo. Anslag viser at mellom 75 og 90 prosent av sprøytenarkomane i Oslo er smittet.

Hepatitt C er en veldig farlig sykdom som gjør at en får svakere organer. Hvis en har dette viruset er sannsynligheten stor for at en kommer til å dø fordi det i dag ikke finnes noen effektiv måte å kurere på.

Dette viruset sprer seg ettersom heroinavhengige låner brukte sprøyter og kokekar av hverandre. Det er også derfor det sprer seg raskt. Men det kan stoppes med enkle tiltak som utdeling av rene kokekar og filtre. Fortsetter man i dagens spor vil mange rusavhengige dø tidlig og dette kommer til og koste samfunnet mye mer enn hvis vi rekker å rehabilitere dem og forebygge spredningen.

Oslo Arbeiderparti vil at:

- Oslos heroinavhengige skal få utdelt rene filter og kokekar gjennom Sprøyteluka og på sprøyteromene.

3.15 Eldreomsorgen i Oslo må endres og styrkes

Oslo Arbeiderparti vil at eldreomsorgen i Oslo Kommune må styrkes slik at innbyggerne kan eldes i trygghet og verdighet. Satsingen må resultere i at flere eldre kan få bli boende hjemme lenger.

Oslo trenger:

- En sterk utbygging av omsorgsboliger med fullverdig heldøgns pleie og omsorg som alternativt til varig innleggelse i sykehjem
- utbygging av flere omsorgsboliger
- en sterk utbygging til habiliterings- og rehabiliteringsplasser (kortidsplasser)

Bemanning både på sykehjem og i de hjemmebaserte tjenestene må økes.

Oslo Arbeiderparti vil at eldreomsorg skal tilbys innbyggerne av kommunene og av ikke-kommersielle ideelle organisasjoner. Eldreomsorg skal utføres med faglig stolthet og ikke ut i fra et ønske om å styrke bunnlinja.

3.16 Kommunens innkjøperrolle gir muligheter og ansvar

Oslo Arbeiderparti er bekymret over utviklingen i byggebransjen i Oslo, og mener at kommunen som innkjøper må bidra til å styre utviklingen i en mer samfunnsnyttig og sosialt ansvarlig retning.

Fellesforbundets byggfagforeninger i Oslo har i flere år rapportert om en byggebransje preget av lavlønnskonkurranse, sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet. Dette bildet bekreftes av Oslo-politiet og Byggenæringens Landsforening. Svært ofte har det vært kommunale byggeprosjekter som skal huse barnehager, skoler og sykehjem som har vært åsted for slike problemer. Oslo Arbeiderparti mener dette er en uholdbar situasjon.

Utviklingen i byggebransjen det siste tiåret med oppsplitting og ensidig priskonkurranse har fremmet lavproduktive strategier med omfattende bruk av innleid arbeidskraft og underentrepriser i mange ledd. Forekomsten av svart arbeid, skatte- og avgiftsunndragelser, ulykker, arbeidsmarkeds kriminalitet og andre problemer øker desto lenger ned i kontraktkjeden man kommer. Denne utviklingen har også gjort det vanskeligere å sikre fremtidig kompetanse til næringen både i form av produksjonsledelse og faglært arbeidskraft. Da myndighetene og partene i arbeidslivet inngikk Samfunnskontrakten for flere læreplaner for tre år siden, var det med en målsetting om å øke antall plasser med 20 prosent innen 2015. Da vi gikk inn i 2014 var det kun skapt 2,2 prosent flere læreplaner.

Oslo Arbeiderparti mener at praksisen rundt kommunens innkjøp må utformes slik at kvalitet, erfaring og seriøsitet vektlegges i sterkere grad:

- Det må settes et øvre tak på maksimalt tre leverandører i entreprisekjedene (hovedentreprenør – underentreprenør – under-underentreprenør), og stilles krav om at en betydelig andel av arbeidet utføres av hovedentreprenørens egne ansatte innen deres egne fagområder. Det samme kravet må gjelde for eventuelle side- og underentreprenører i hele kjeden.
- Det må i alle offentlige anbud stilles krav om at virksomheten som skal utføre arbeidet skal være aktiv lærebedrift eller på annen måte delta i opplæring innen fag- og yrkesopplæring. Det skal benyttes lærlinger ved gjennomføringen av prosjektet som leveres.
- Det må stilles klare krav ved prekvalifisering og oppfølging om internkontroll og kompetanse, også hva angår HMS og språk. Dersom kravene ikke innfris må det resultere i økonomiske sanksjoner.
- Ved brudd på avtale, og ved alvorlige brudd på arbeidsmiljøloven, må det gjelde klare regler om utestengelse/avvisning fra framtidige oppdrag.

3.17 Bevar Nordtvet bibliotek

I bibliotekmeldingen har kulturbyråd Hallstein Bjercke nå lagt fram sine planer for hvordan Oslo kommunes bibliotek skal utvikles de neste fire årene. Byråden foreslår å legge ned Nordtvet filial.

Nedleggingsforslaget er en konsekvens av byrådets økonomiplan fram til 2017. I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2014 viste kulturetaten gjennom sin konsekvensanalyse at de årlige effektiviseringskuttene og overføringer til nytt hovedbibliotek ville måtte bety kutt i bibliotekenes driftsbudsjetter fram til 2017. Nå er det altså klart at byrådet i særdeleshet vil ramme Nordtvet bibliotek.

Bydel Grorud kan ikke sies å være tilgodesett med kulturinstitusjoner fra kommunens side. Derfor har biblioteket en stor og spesiell betydning hos oss, selv om besøkstallene ikke kan sammenlignes med de store filialene.

Vi vil understreke at biblioteket er en svært viktig møteplass og læringsarena i Bydel Grorud. Her møtes alle typer mennesker, unge som eldre. Våre beboere med innvandrerbakgrunn er en viktig brukergruppe.

Biblioteket er en fungerende integreringsarena. Bibliotekenes arrangementer, både for barn og voksne, er godt besøkt. Det organiseres leksehjelp og frivillig norskopplæring. I tillegg har vi mange innbyggere som er avhengig av et bibliotek for å kunne ha tilgang til bøker, aviser, internett og for eksempel kopimaskin. Om biblioteket forsvinner, blir vårt lokalmiljø langt fattigere.

Vi har fra før vært kjent med at filialene på Nordtvet og Bjerke kunne være i faresonen fordi disse filialene har leieavtaler det var mulig for kommunen å komme ut av på kort sikt. Denne begrunnelsen brukes imidlertid ikke i bibliotekmeldingen.

Kulturbyråden sier til Aftenposten 27. mars at nærhet til biblioteket er viktig. Det et utsagn vi fullt ut deler. Konsekvensen av det byråden nå foreslår er imidlertid å frata Groruddalens befolkning på begge sider av Trondheimsveien, fra Sinsenkrysset til Grorud, deres lokale bibliotek. Et framtidig bibliotek på Økern vil aldri kunne erstatte de lokale filialene. Andre byer bygger opp bibliotekene sine. Oslo går motsatt vei!

Forslag:

Biblioteksfilialene i Oslo er viktige for byens befolkning både kulturelt og integreringsmessig. Oslo trenger gode bibliotek med nærhet til der folk bor. Oslo Arbeiderparti støtter ikke byrådens forslag om nedleggelse av Nordtvet bibliotek.

3.18 Opprettholdelse av honnørrabatt for pensjonister hos Ruter

Ruter er i gang med å legge en plan for kollektivtrafikken for framtiden som skal gjelde fra 2016. De vurderer i denne forbindelse å fjerne honnørrabatten for pensjonister. Dette begrunnes med at pensjonister i fremtiden vil få bedre økonomi, bl.a. grunnet at kvinner som når pensjonistalderen i mindre grad blir minstepensjonister enn tidligere. De peker også på at aldersgruppen som nå blir pensjonister er den som har høyest nettoformue.

Pensjonister er ikke en ensartet gruppe. Det er fortsatt mange som lever av mistepensjon og som gjennom nedbetalt bolig sitter med stor formue. Pensjonister er storbrukere av byens kollektivtilbud. Dette kommer til syne hver gang Ruter vil legge ned formiddagsruter og ruter som gir eldre enkel reisevei til eldresentre og andre dagtilbud.

Grorud Arbeiderpartilag synes det er merkelig at Ruter ønsker å "straffe" en hel gruppe fordi de statistisk sett har bedre økonomi enn tidligere.

Årsmøtet i Oslo Arbeiderparti står i miljøets tegn. Enhver økning av takster på kollektivtilbud vil lede trafikk over på privatbilisme. Grorud Arbeiderpartilag synes alle forslag som kan føre til økt bilisme er dårlig, sett i lys av hvilke utfordringer vi står overfor både miljømessig og gjennom at veiene allerede er overbelastet.

Forslag:

Oslo Arbeiderparti ønsker at dagens honnørrabatt på reiser med Ruter opprettholdes også gjennom Ruters planer for kollektivtrafikken i framtiden.

3.19 Et godt langsiktig medisinsk forsvarlig tilbud for Groruddalen

Oslo Arbeiderparti vil fortsatt jobbe for et godt medisinsk forsvarlig tilbud for befolkning i Groruddalen.

Oslo Arbeiderparti mener at Aker sykehus skal brukes og utvides som lokalsykehus for å løse kapasitetsproblemene både på kort og langt sikt i Groruddalen og for å sikre et godt medisinsk faglig tilbud og stabilitet for Groruddalens befolkning. Gjenåpning av Aker sykehus med lokalsykehusfunksjoner for Groruddalen har med jevne mellomrom vært oppe til diskusjon. Oslo Arbeiderparti forutsetter at sykehuset oppgraderes betydelig slik at sykehuset møter dagens krav, dersom det skal dekke nødvendige lokalsykehusfunksjoner. I tillegg er det en forutsetning at sykehuset blir et attraktivt sted for de medisinske fagmiljøene.

Oslo Arbeiderparti vil samtidig at storbylegevakten, KAD (kommunal akutt døgnetenhet) og samhandlingsarena Aker videreføres og utvikles.

Oslo Arbeiderparti etterlyser en langsiktig plan for utvikling og utvidelse av sykehus tilbudet i Oslo og Akershus, jamfør Jan Bøhlers spørsmål til helseministeren på stortinget.

Oslo Arbeiderparti vil at den lokale politiske ledelsen høres i saker som gjelder vurdering av opptaksområder, lokalsykehusfunksjonen, planlegging av helsetilbud og samhandlingsreformen, både av regjering og Helse Sør Øst.

Begrunnelse:

Ahus ble laget for å håndtere et pasientgrunnlag på 340.000 mennesker, mens det idag bor det ca. 500.000 mennesker i opptaksområdet. Tall fra 2013 viser at Ahus brukte 104 prosent av kapasiteten sin, mens et vanlig sykehus bruker snaut 90 prosent. Vi har vært og er fornøyd med den gode medisinske behandlingen vi får på Ahus, men dårlig plass og helsekøer på Ahus er kjente utfordringer for alle i Groruddalen.

Nå etter 3 år erkjenner Helse Sør Øst og Ahus plassmangel, og lokalsykehusfunksjoner og øyeblikkelig hjelp for pasienter fra bydelene Grorud, Stovner og Alna overtas av Diakonhjemmet på Vinderen og dels av Lovisenberg sykehus, mens de fortsatt er i Ahus sitt opptaksområde. Ahus har dessverre slitt med overbelegg, lange ventelister og korridorpasienter helt fra starten av. En av årsakene til dette er at sengefactoren for Ahus sitt opptaksområde er 1,9 senger pr. 1000 innbygger, mens den i gjennomsnitt ligger på 2,3 på landsbasis.

Vi vil ikke at det lages adhoc-løsninger for Groruddalens befolkning. Aller først vil vi si at både Ahus, Diakonhjemmet og Lovisenberg sykehus er gode sykehus. Problemet for Groruddalens befolkning er at vi er i løpet av de siste 3-4 årene er flyttet fra det ene til det andre sykehuset. Nå lages det dessverre igjen en adhoc-løsning der vi fortsatt formelt skal tilhøre Ahus opptaksområde, samtidig som vi skal få lokalsykehusfunksjon og øyeblikkelig hjelp ved Diakonhjemmet (maks 10 pasienter pr. dag), mens en del avansert behandling fortsatt skal gjøres på Ahus. Vi er allerede klar over at de 10 sengene som Diakonhjemmet stiller til disposisjon ikke er nok for Groruddalens befolkning. Helse Sør Øst tar fortsatt kortsiktige grep og den nye løsningen vanskeliggjør også samhandlingsreformen i

bydelene som må forholde seg til Ahus som opptaksområde mens Diakonhjemmet og Lovisenberg har mange av pasientene reformen handler om.

Befolkningsprognosene viser at Groruddalen og Oslo-området har behov for et helhetlig lokalsykehusstilbud for Groruddalens befolkning. Dette bør følges opp av Arbeiderpartiet, og vi må ta ledelse og styring i denne saken. Det må jobbes aktivt for at regjeringen med helseministeren i spissen, og Helse Sør Øst, ser behovet for et fullverdig og helhetlig lokalsykehusstilbud for Groruddalen.